

FF 5047

közgazdász

BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM
KÖZPONTI KÖNYVTÁR TULAJDONA

MAGYARORSZÁG LEGRÉGBBEN MEGJELENŐ FELSŐOKTATÁSI LAPJA

LVIII. ÉVFOLYAM 6. SZÁM | 2017. ÁPRILIS

BÉRSZAKADÉK

Jövedelmi egyenlőtlenségek férfiak és nők között

9

TÖRÖK NÉPSZAVAZÁS

Szembefordulnak alapító atyjukkal?

TAVASZI SZÜNETI PROGRAMOK

Budapesti ajánló egyetem helyett

TAVASZI UTÁN ŐSZI SZÜNET

13 HETES SZEMESZTEREK

CORVINUS ÉS CEU EGYÜTTMŰKÖDÉS

DÍJAZOTT A KÖZGÁZOS CSAPAT A MINNEAPOLISI ESETVERSENYEN

Először vett részt a Corvinus csapata a Minneapolisban rendezett CoMIS nemzetközi üzleti informatikai versenyen.

A meghívásos versenyen egyetemünk csapata idén egyedüli, és a verseny történetében is első európai csapatként szerepelt. A március 29. és április 1. között rendezett eseményen a Corvinus Szkvorcsinszkaja Viktória, Fazekas Bence és Földi Gergő képviselte. Az első napon egy kreatív csapatépítő verseny keretei között kellett helytállni, ahol

a feladat megoldását a menet közben is változó feltételek nehezítették. A csapatépítőt a Corvinus és a thaiföldi Mahidol Egyetem közös csapata nyerte. Az esettanulmányi verseny témája idén a dolgok internete (Internet of Things) volt, illetve ennek alkalmazási lehetőségei a 60 ezer diákot és 30 ezer oktatót, kutatót foglalkoztató Minnesotai Egyetem gyakorlatában. A zsűri a legaktívabb csapatnak járó különdíjjal jutalmazta a corvinusos csapat lelkesedését és közösségi szellemét. ✍

CORVINUSOS TANÁROK ÉS DIÁKOK ÁLLNAK KI A CEU MELLETT

A lapzártánk után benyújtott és elfogadott felsőoktatási törvénymódosítás ellen, a Közép-európai Egyetem mellett indítottak petíciót a Corvinus Egyetemen. Az április 2-án indított ívet lapzártánkig több mint 430 egyetemi alkalmazott, oktató és hallgató írta alá. A kiállítás így szól:

„Mi, a Budapesti Corvinus Egyetem hallgatói, oktatói és munkatársai, kinyilvánítjuk szolidaritásunkat a budapesti Közép-európai Egyetem hallgatóival, oktatóival és munkatársaival. Meggyőződésünk, hogy egy modern, versenyképes, a világ tudományos életének élvonalához tartozó Magyarországon a tudományos kutatás és oktatás szakmai és etikai szabályait betartó felsőoktatási intézmények sokaságára van szükség. Aligha férhet hozzá kétség, hogy a Közép-európai Egyetem ezek egyik legfontosabbika:

a magyar és a nemzetközi tudományos élet kimagasló jelentőségű, kelet-közép-európai összetetésben kivételes szellemi és anyagi erőforrásokkal rendelkező tagja, amelynek tanszékein világszínvonalú oktató- és kutatómunka folyik. Működésének politikailag motivált, mondvacsinált jogi érvelésen alapuló ellehetetlenítése ezért helyrehozhatatlan kárt okozna a magyar felsőoktatásnak és tudományos kutatásnak és a nemzeti fejlődés ügyének. Nyomatékosan kérjük ezért a kormányt, hogy tartsa tiszteletben minden törvényesen működő felsőoktatási intézmény autonómiáját, és vonja vissza a felsőoktatási törvénynek a Közép-európai Egyetem ellehetetlenítését célzó tervezett módosítását.” ✍

PONT A CEU-TÖRVÉNY ELŐTT KÖTÖTT MEGÁLLAPODÁST A CORVINUS A KÖZÉP-EURÓPAI EGYETEMMEL

SÁNDOR KRISZTIÁN

Együttműködési keretmegállapodást kötött a Budapesti Corvinus Egyetem és a Közép-Európai Egyetem – tehát a CEU Magyarországon akkreditált intézménye – március 27-én. A megállapodás több hónapos előkészítés eredményeként született meg a két egyetem között. Aztán rá egy napra, március 28-án benyújtotta a kormány a felsőoktatási törvény módosító javaslatát, ami ellehetlenítené a CEU működését. A kooperáció négy fő területet érint(ene):

- Hallgatók kölcsönösen áthallgathatnak az egyetemek oktatási-képzési programjaiban: szemeszterenként maximum nyolc ECTS kredit értékben
- Oktatók kölcsönösen részt vehetnek a másik egyetem mesterszintű (posztgraduális) oktatási tevékenységében. Konzultációs lehetőséget biztosítanak a szakdolgozatok, valamint TDK-

dolgozatok elkészítéséhez, igény szerint részt vesznek a kari intézetek, és érintett tanszékek oktatást-képzést megalapozó szakmai háttértevékenységében valamint meghívott vendégelőadóként megosztják szakmai tapasztalataikat az érintett intézetek és tanszékek tagjaival

- Szakmai-tudományos hálózat-építés keretében a két egyetem részvételi lehetőséget biztosít egymás rendezvényein (kerekasztal viták, tudományos ülésszakokon, szimpóziumokon, konferenciákon), valamint közösen kezdeményeznek, szerveznek ilyen rendezvényeket
- Könyvtáraikba való beiratkozást és gyűjteményük használatát kölcsönösen lehetővé teszik a másik egyetem tanárai és hallgatói számára. ✍

FOTÓ: 444

IMPRESSZUM

közgazdász

✍ a Budapesti Corvinus Egyetem hivatalos lapja

✍ megjelenik szorgalmi időszakban havonta 2000 példányban

Főszerkesztő Sándor Krisztián | Tördelőszerkesztés Csorba Dóra | Olvasószerkesztés Csejtei Dóra | Horváth Zsófia | Hulzebos Dorina | Popovics Lili | Fotó Bauer Emese | Bekker Balázs | Martinek Ádám | Mézes Ábel | Rovatvezetők Bekker Balázs | Bogatin Bence | Bujdosó Beáta Zita | Kemény Gabriella | Menyhért Dorka | Mikus Áron | Murger Szilvia | Oberfrank Balázs | Munkatársak Almási Fanni | Bauer Emese | Csejtei Dóra | Diószegi Dorottya | Hencz Tamara | Kaszás Albert | Kelemen Fanni | Kocsor Dániel | Kovács-Dobák Géza | Lédermayer Regina | Márton Levente | Pászti Eszter | Szalai Réka | Szobonya Katalin | Corvinus Hallgatói Médiaközpont & Corvinus Médiaműhely | Közgazdász szerkesztőség 1093 Budapest, Fővám tér 8., E27 | E-mail: info@corvinus-media.hu | Kiadja a Budapesti Corvinus Egyetem rektora és a BCE HÖK elnöke | Tervezőszerkesztés AndYou Media Hungary Kft. Ügyvezetők: Hajjas Ádám, Somlyai László | Nyomtatja a Topbalaton Kft. | ISSN: 0230-7529

TAVASZI SZÜNET UTÁN JÖN AZ ŐSZI SZÜNET ÉS A 13 HETES SZEMESZTER

BAUER EMESE

Biztosan mindenki szembesült már azzal, hogy tavaszi szünetnek örülhetünk a második szemeszter közepén. Az előlött érzett felhőtlen örömről közben felmerülhet bennünk a kérdés: hogyan történt, hogy amire annyi évig csak áhítoztunk, most hirtelen valósággá lett?

Egyetemünkön nem példa nélküli a szünet, vagy legalábbis létezett már egy ahhoz hasonló gyakorlat: a félévközi beszámolóhéttel. Ez gyakorlatilag annyit jelentett, hogy a szemeszter felénél egy hétig szünetelt a tanítás, amíg a tárgyak nagy részéből zárthelyiket tartottak. Ám idővel a beszámolóhéttel elkezdte elveszíteni a névadó számonekéréseket: egy héttel korábban vagy később írták meg őket, így a „beszámolómentes hét” jóformán szünetté avanszált. Funkcióját veszítve ez a gyakorlatot eltörölték, hiába működik jól ehhez hasonló rendszer számos külföldi egyetemen.

A szemeszterközi szünetre, főleg a hallgatók részéről, már évek óta folyamatos igény volt és van is. Ezt az oktatási rektorhelyettes, Szántó Zoltán Oszkár is érezte, akinek évről évre feladata benyújtani a tanév időbeosztásának tervezését a Szenátusnak. A tervezetek között már 2014-ben felmerült a tavaszi szünet lehetősége, ám eddig a döntési joggal rendelkező személyek nagyobb része nem támogatta azt, a hosszabb nyári szünet megtartásának érdekében.

De hogyan történik egy ilyen nagy horderejű döntés meghozatala? Először az Oktatási és Hallgatói Ügyek Bizottsága (OHÜB), majd a Szenátus Előkészítő Testület (SZET),

végül pedig a Kari Tanácsok véleményezik a tervet, mielőtt a Szenátus elé kerülne. Ezekben a testületekben a hallgatói és oktatói képviselő, valamint az egyetemi vezetőség is aktívan részt vesz, így a döntés, Szántó Zoltán Oszkár rektorhelyettes úr szavaival élve „széles körű társadalmi egyeztetési folyamat eredményeképpen

kerül elfogadásra”. Nem történt ez másképp most sem, amikor a felvetődött opciók (mint például a beszámolóhéttel-újra elindítása vagy a szünetmentes szemeszter) közül a tavaszi és (következő tanévtől) az őszi/tavaszi szünet bevezetését szavazták meg. Plusz hetek azonban nem teremnek a semmiből, a szünidőnek is meg kell fizetni az árát.

A mozgásteret behatárolja a nemzeti felsőoktatási törvény, amely kimondja, hogy az egyetemi tanév

összesen 10 hónapos, ebbe pedig bele kell férnie a szorgalmi és vizsgaidőszakoknak a szünetekkel együtt. Így valahonnan mindenképpen át kellett csoportosítani az időt; ennek kapcsán felvetődött a vizsgaidőszak lerövidítése is, ám ez a hallgatók részéről nem talált támogatásra. A megoldás végül a szorgalmi időszak 13 hetesre redukálása lett, amit az oktatók nem fogadtak felhőtlenül. Így ugyanis a 14 hetesre tervezett tananyagot rövidebb idő alatt kell leadniuk. Ez a mostani, átmeneti szemeszterben még valóban kihívásnak tűnhet, ám a továbbiakban az anyag újrasztruktúrálásával nem megoldhatatlan, figyelembe véve, hogy eddig sem lehetett garantálni, hogy a 14 héten minden óra meg legyen tartva. Ha például nemzeti ünnepre esett valamelyik kurzus, az oktatóknak eddig is meg kellett felelnie ennek a feladatnak – ami az elmúlt években sem okozott problémát – érvelt az Oktatási Rektorhelyettes. Összegezve, most már hivatalos, mindenki örülhet a tavaszi és őszi szünetek bevezetésének. Valamennyien fellélegezhetünk egy kicsit a szemeszter felénél. Az oktatók így többet lehetnek a családjukkal, gyerekeikkel, unokáikkal, akik szintén szünetre mennek abban az időszakban. A hallgatók pedig egy hét felgyógyulás és pihenés után, újult erővel vehetik majd bele magukat a tanulmányaikba. ↗

FOTO: MÉZES ÁBEL

FELÁLLTAK A HÖK-TESTÜLETEK

Mint arról előző számunkban beszámoltunk, a HÖK-testületek felállítása az alacsony szavazói részvételi hajlandóság miatt hónapokkal elhúzódtott. Április első hetét követően a választmányi tagok végül megválasztották a kari hallgatói érdekképviseleti szervezetek, valamint az EHÖK legfontosabb tisztségviselőit. A háromtagú EHÖK-elnökséget Szentpáli-Tóth Ádám elnök, Tóth Gábor elnökhelyettes és Kitli Márk kabinetfőnök alkotják. A Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar szintén három taggal felálló elnöksége Csernák János elnökkel, Bavlsík Richard alelnökkel és Bertalan Ágnes gazdasági felelőssel kezdi meg működését. A Gazdálkodástudo-

mányi Kari HÖK elnöke Szabados Levente lett, munkáját Nagy Anna Mária alelnök, Prodán Vince Tamás kommunikációs felelős, és Tompa Mátyás oktatási felelős segíti. A Közgazdaságtudományi Kar lapzártáig nem választolt. Az elnökségi tagok mellett megválasztásra került karonként két szenátor is, akik az egyetem legfontosabb döntéshozó testületének, a Szenátusnak a munkájában fognak részt venni. A TK-HÖK-ből Csernák János és Bavlsík Richard, a GTK-HÖK-ből Nagy Anna és Szabados Levente, a KTK-HÖK részéről pedig Tóth Gábor és Kóvári Zsombor tölti be a szenátori pozíciókat. ↗

HÖK-KIFIZETÉSEKET FIGYELŐ OLDAL INDULT

BEKKER BALÁZS

Korábban a Hallgatói Önkormányzatok pénzköltését csak közérdekű adatigénylésen keresztül lehetett nyomon követni, a HÖKmonitornak köszönhetően azonban mostantól egy kereshető adatbázisban elérhető, hogy 2010-től kezdve napjainkig ki, mikor, miért és mennyi pénzt kapott a különböző egyetemek Hallgatói Önkormányzatának kasszáiból. 2017. március 21-én indult el az Átlátszó Oktatás projektje, a HÖKmonitor. A projekt célja, hogy átláthatóvá tegye a felsőoktatási intézmények belső politikai intézményeit, valamint hogy az egyetemisták is megismerjék és megtapasztalják az átláthatóság fontosságát.

A HÖKmonitor az Átlátszó oldalán, itt érhető el: hok.atlatszoz.hu. Az adatbázis az ország 20 legnagyobb egyetemét fedi le. Az egyetemekre inkább a titkolózó magatartás volt jellemző, 20-ból hatan küldték el első megkeresésre az összes kért adatot, a többi ellen pert indított az Átlátszó, mely a legtöbb esetben sikeres volt. A BME és a Debreceni Egyetem pénzt kértek az adatokért, ellenük még jelenleg is perben áll a portál. A Budapesti Corvinus Egyetem a kérésben foglalt határidőig csak az adatok egy részét küldte el, így az Átlátszó pert indított ellenük, a hiányosságot azonban rövidesen pótolta az egyetem, így végül a kereset visszavonták. ↗

BEJELENTÉS A CORVINUS NAGYELŐADÓBAN: NÉPSZAVAZÁSI KEZDEMÉNYEZÉS A FELSŐOKTATÁSI TÖRVÉNYRŐL

A Hallgatói Kezdeményezések Hálózata április 5-én szervezett eseményt Momentum - Fiatalok a közéletben címmel a C épület nagyelőadójában a párttá alakuló mozgalom elnökségi tagjai részvételével.

A beszélgetés elsősorban a fiatalok politikai szerepvállalásáról, a szervezetépítésről és értékválasztásról, a Nolinpia kampány lebonyolításáról és finanszírozásáról szólt.

Az eseményre rányomta a bélyegét az előző nap megszavazott felsőoktatási törvénymódosító javaslat, és az ehhez kapcsolódó Momentum-bejelentés: két kérdésben is népszavazást kezdeményeznek az újonnan elfogadott felsőoktatási törvény hatására, mely több Magyarországon akkreditált külföldi egyetem mellett a Közép-európai Egyetemet (CEU) is veszélyezteti.

Gerencsér Mária, a Momentum sajtóreferense arra a kérdésünkre,

miért a Corvinuson jelentették be a kezdeményezésüket, a következőt válaszolta: "az esemény előtt egy nappal, április 4-én nyújtottuk be a népszavazási javaslatunkat, így ez volt az első olyan lehetőség, ahol erről beszélhettünk, emellett szimbolikus is, hogy egy egyetemen üzenhettük meg, hogy mit gondolunk a törvénymódosításról és az egyetemi hallgatók véleménynyilvánításáról."

A benyújtott kérdések így szólnak pontosan:

- "Egyetért-e Ön azzal, hogy a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény úgy módosuljon, hogy ne lehessen miniszterelnöknek javasolható és megválasztható az a személy, akit korábban az Országgyűlés legalább két alkalommal miniszterelnöknek megválasztott?"

- "Egyetért-e Ön azzal, hogy ne lehessen miniszterelnöknek javasolható az a személy, akit korábban az Országgyűlés legalább két alkalommal miniszterelnöknek megválasztott?"

Először Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál (NAIH) kell adatvédelmi bejelentést tenni, ez minden országos népszavazási kérdésnél az első lépés. A NAIH-nak 8

napja van, hogy tudomásul vegye vagy hiánypótlásra szólítson fel, ez utóbbi néhány napot vehet pluszban igénybe. Ezután a Nemzeti Választási Bizottsághoz megy a kérdés, az NVB-nek legfeljebb 30 napja van, hogy döntsön a kérdésről, amit még meg lehet támadni a Kúrián ebben az esetben nyár végére lehet döntés. Ezután indulhat csak az aláírásgyűjtés, 200 ezer aláírást kell gyűjteni 120 nap alatt. ✍

A KÖZ-GAZDASÁGRÓL

TRAUTMANN LÁSZLÓ

Tizenkét évvel ezelőtt útjára indult egy lap kettős céllal. Egyrészt szerettük volna az aktuális gazdaságpolitikai folyamatok szakmai hátterét bemutatni, elsősorban az Egyetem tudományos teljesítményére támaszkodva. Akkor is, azóta is meggyőződésünk, hogy a politikai-gazdaságpolitikai irányítás tudományos kérdés, mert a döntések alapja végső soron az egyetemes értékrend, és annak szakszerű, racionális, bizonyítható alkalmazása.

A gazdaságpolitikai irányítást azért lehet egyetemi szinten oktatni, mert az érveken és belátáson alapuló közös gondolkodás a közjó érdekében. Tagadhatatlan tény, hogy Magyarországon az elmúlt húsz-huszonöt évben ez a szempont nem kapott hangsúlyos szerepet, úgy tűnt, hogy az erő határozza meg a fejlődés irányát. 2004-től azonban már érezni lehetett azt, ami napjainkban kézzelfogható valóság: a hazai gazdaságpolitikának elvi álláspontot kell kialakítania a globális és az európai gazdaságpolitikai kérdésekben, és ez alapján kell döntéseket hoznia. Ehhez szükség van olyan műhelyekre, amelyek csak és kizárólag a

tudományt és a racionális érvelést tartják szem előtt munkájuk során, és az Egyetem definíció szerint ilyen intézmény. Az egyetemi szakmai teljesítmény megjelenítése a szélesebb szakmai közvélemény és a gazdaságpolitikai döntéshozók számára ezért alapfunkcióink részét alkotja.

A fenti cél érvényesítéséhez tartozik a lap beépítése az Egyetem oktatási és nevelési programjába. Közös pedagógiai tapasztalatunk, hogy hallgatóink folyamatosan keresik az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazhatóságát. A Köz-Gazdaságezért az a törekvés, hogy az aktuális gazdaságo-

politikai folyamatokra alkalmazzuk az elméleti tudást, ami oktatási és nevelési feladat is. Az egyetemi oktatás nemcsak tankönyvekből és vizsgákból áll, hanem abból az éthoszból is, amit az Egyetem képvisel, azaz az aktuális gazdaságpolitikai viták elfogultságoktól mentes, szakmai megítéléséből, és ennek a lap teret adott. Ezzel lehetőséget teremtett arra, hogy diákjaink bepillantást kapjanak a döntéshozatalba, részesei legyenek a vitáknak. Folyamatosan törekedtünk és törekszünk arra, hogy a hallgatók különböző szinteken bekapcsolódjanak a lap szerkesztésébe, irányításába. E tekintetben népes olvasótáborral is büszkélkedhetünk, a nyomtatott számokból 4-500 példány jut eldiákjainkhoz, a Facebook-profilon több ezren követik az újságot, alumnusainak száma több százra rúg, akikkel folyamatosan tartjuk a kapcsolatot, és

a lap körül már formálódik egy olyan hallgatói kör, akik aktivitására a Köz-Gazdaságkörüli szakmai eseményekben lehet számítani. „Ez a szűkös falak közé írott uttalan-igaz Fel-Fel és Vissza a szivtiszta jövőbe” kezdi Paul Celan Anabászisz című versét. A lapot pontosan ezzel a céllal indítottuk. Az igazt szerettük volna bemutatni, aminek akkor még nem volt meg az útja, annak érdekében, hogy hozzájáruljunk egy olyan szakmai közösség létrejöttéhez, ami nélkülözhetetlen a harmonikus politikai-gazdaságpolitikai irányításhoz hosszú távon. Celan versének utolsó szava: „mindegyütt”. Abban bízunk, hogy ez ránk is érvényes, és lehetővé válik, hogy túllépünk értelmetlen és szakmailag megalapozatlan megszokottságon. Ebben a reményben folytatjuk a 2017-es évfolyam szerkesztését, amiben terveink szerint már évente hat számban tudunk megjelenni. ✍

CONSULTING CLUB

Since its foundation in 2011, Consulting Club has been the only extracurricular platform in Hungary for students interested in a consulting career. Our vision is discovering top-performing talents, developing their skillsets and supporting them while launching their career.

The organisation has three pillars for the development of our members. The first two pillars include industry-specific lectures and professional workshops preparing the members for case interviews and case solving. The portfolio of the Club also includes on the spot events at our partners who are among the leading management consulting and financial advisory firms in Hungary. The third pillar consists of our business projects, where members can try themselves in consulting-like engagements, solving real-life problems for business partners and non-profit organisations. This also includes our internal and pro bono projects for social organisations. Above all, being a member of the CC community is great not only because you are surrounded by like-minded, dedicated people, but the regular social events strengthen the cohesion of the Club – not to mention our Summer Camp, which

provides an excellent opportunity to relax after a hard-working semester.

The alumni network of our Club boasts over 100 people who have successfully passed the launch phase of the Organization and pursue a career that they had been dreaming of. Our Alumni is always willing to advise members in any career or life-related question and share their experience and expertise. Get to know more about us at consultingclub.hu or fb.com/ClubConsulting!

JÉG – BETEKINTÉS A KRISTÁLYSZEMCSÉK MÖGÉ

JÉG – akarva-akaratlanul, biztos vagyok benne, hogy legalább egyszer, vagy inkább oly sokszor találkoztatok már ezzel a három betűvel az Egyetemen. De vajon tudjátok-e, hogy mit takar aróvidítés?

Ha az eddigi programjainkon még nem ismertetek meg bennünket, akkor íme, néhány sor rólunk. Corvinusos diákszervezetként mind a negyven tagunkkal folyamatosan azon dolgozunk, hogy Nektek, a hallgatóknak minél nívósabb rendezvényeket szervezzünk, ezzel színesítve mindennapjaitokat. Repertoárunk igen széles, hiszen szakmai, kulturális és sporteseményeket is rendeztünk már, de ami a legnagyobb horderejű program-sorozatunknak számít, az a nemrégiben megvalósított JÉG Napok. A megannyi izgalmat és meglepetést rejtő négy napos rendezvényünk fő támogatója a kezdetek óta a Közgazdaságtudományi Kar volt. Együttműködésünk olyannyira szoros, hogy egészen a tavalyi évig K-Kari Napok néven volt ismeretes a szóban forgó projektünk. És hogy hány kis JÉG-es hangya szorgos és összehangolt munkája kell ahhoz, hogy szervezetünk gördülékenyen és proaktívan működjön? Tagjaink négy

űn. Team-be rendeződve tevékenykednek egész évben, aminek eredményét egy-egy megvalósított eseményünk prezentálja felétek. A Projekt, a Marketing, a Sales és a HR Team alkotja azt a jól összekapcsolt kristályos molekulát, ami gőzerővel hajtja előre a JÉG-et. Ez egy óriási csapatjáték, ahol a tagok egyéni és szakmai fejlődése egyaránt prioritásnak számít. Ezért is állítom azt, hogy ez az önmegvalósítás és lehetőségek terépe. Hisszük azt, és teszünk azért minden egyes nap, hogy sikeresek legyünk a saját szakterületünkön, és ebben másoknak is megadjuk a kezdőlökést. Nem véletlenül építjük együtt a jövő generációját a Corvinuson!

CEMS MIM PROGRAM

A CEMS MIM program egy mesterszakos hallgatók számára meghirdetett kettős diploma program, melynek keretein belül rengeteg tapasztalattal és élménnyel gazdagodhatnak a résztvevők.

A CEMS a világ legjobb gazdaságtudományi intézményeit tömöríti. Országoként egy-egy egyetem kap helyet a szervezetben, a corvinusos diákoknak pedig megadatik a lehetőség, hogy ezen felsőoktatási intézmények egyikén töltsenek el egy szemesztert. Csak hogy néhány országot említsünk, a CEMS segítségével eljuthattok Ausztráliába, Hong Kongba vagy akár Szingapúrba is. A CEMS-évben a hallgatók fél évet töltenek a külföldi fogadóegyetemen, ezután egy szemeszter erejéig a Corvinuson hallgatnak angol nyelvű órákat, majd ismét külföldön szakmai gyakorlaton vesznek részt. A rengeteg tanulási lehetőség mellett a CEMS egy fantasztikus közösség, és emiatt is igazán jó ide tartozni. A pezsgő társas életet számos program teszi változatosabbá, ilyenek például

a Running Cocktails, a Rotation Dinner, különböző konferenciák, valamint téli és nyári táborok. Ezen eseményeken lehetőségünk nyílik a Corvinusra érkező külföldi hallgatókkal is megismerkedni, interkulturális kapcsolatokat építeni. Alumni hálózatunkon és vállalati partnereinken keresztül betekintést nyerhetünk sikeres és nagymúltú cégek működésébe. Az alumni különböző programok, többek között mentorálás vagy az Alumni Mixer keretein belül értékes tanácsokkal támogatja terveinket és későbbi karrierutunkat. Az aktív tagok, az alumni és a külföldi diáktársak között gyakran életre szóló barátságok szövődnek.

Ha csatlakoztok a CEMS Club Budapesthez, számos élményben részesülhettek, csodálatos emberekkel ismerkedhettek meg, és átérzhetitek, mit hívunk úgy, hogy „the CEMS spirit”!

CMA: A SIKER HANGJAI III.

Számoltuk a napokat, órákat, perceket a Siker Hangjai sorozatunk harmadik felvonásáig. Az először 2014-ben megrendezett kerekasztali beszélgetésre befutott zenészeket hívunk meg egy kötetlen, zeneiparral kapcsolatos eszmecsere-re. Ez alkalommal a Szabó Benedek és a Galaxisok, a Middlemist Red és a Patikadomb tagjai látogattak el hozzánk.

Az eseményt komoly szervezési munkálatok előzték meg, a grafikai feladatokra pedig különösen nagy hangsúlyt fektettünk. Ennek eredményével az interneten és az egyetem épületén belül is találkozhattak az érdeklődők. A zenekarok több mint hatvan érdeklődő várta, hallgatók és külsős rajongók egyaránt. A program célja a sikertörténeteken túl az volt, hogy betekintést nyerjünk a mai magyar zenészek életébe, illetve kíváncsiak voltunk a zeneipar jelenlegi helyzetére és jövőjére is. A beszélgetés folyamán számos, eddig ismeretlen történetet hallhattunk. Szóba kerültek az alapítás körülményei, meséltek a zenekarok a névválasztásról,

illetve hallhattunk egy-két mondatot a meghívottak személyes életéről is. A bemutatkozó kérdések során már kialakult egy könnyed, baráti légkör, amit láthatóan nem csak a nézők, hanem a zenészek is élveztek. Vendégeink beszéltek a nehézségekről, áldozatokról, amiket a zenekarért meg kellett hozniuk, majd szóba került a zeneszerzés folyamata is. Végül kitértünk névadó témánkra, a sikerre. A fiúk elmesélték, mikor érezték először, hogy befutottak, taglalták ennek okait, tényezőit is. A közel másfél órás beszélgetés zárásaként elnökünk a CMA jelképes professzoraivá avatta a három zenekar képviselőit, illetve egy-egy üveg bort is kaptak a részvételért.

DYING FOR A PAYCHECK? JEFFREY PFEFFER ELŐADÁSA A RAJK LÁSZLÓ SZAKKOLLÉGIUM SZERVEZÉSÉBEN

A Rajk László Szakkollégium tagja Jeffrey Pfeffert, a Stanford Egyetem oktatóját választotta meg a 2016-os év Herbert Simon-díjasának.

A professzor május 22-én tart nyílt előadást „Dying for a Paycheck: The Workplace and Human Sustainability” címmel a Magyar Tudományos Akadémia nagytermében 18:00órától, melynek témája, hogy a munkahelyi, menedzseri gyakorlatokból következő stressz milyen hatással van az állami egészségügyi kiadásokra. Pfefferkiter arra is, hogy hogyan csökkenthetők ezek a kiadások új gyakorlatok bevezetésével.

A Herbert Simon-díjat 2004-ben alapította a Rajk László Szakkollégium azon elméleti szakemberek elismerésére, akiknek munkássága kiemelkedő mértékben hozzájárult gyakorlati gazdasági problémák megoldásához, valamint erősen hatottak a kollégisták szakmai fejlődésére, gondolkodására. Az idei díjazott Jeffrey Pfeffer, a szervezetelméletek egyik meghatározó kutatója. Diplomáját a Carnegie Mellon Egyetemen szerezte, később a Stanfordon doktorált, ahol 1979 óta tanít. A szervezetelméleteken túl foglalkozik a bizonyíték alapú vezetés, a hatalomelméletek, a munkahelyi stresszorok vállalatokra és gazdaságra

gyakorolt hatásának, valamint menedzsmentstílusok kutatásával. A professzor 2011 óta szerepel a Thinkers Top 50 legmeghatározóbb üzleti gondolkodóit felvonultató listáján.

Az előadás nyelve angol, részvétel pedig előzetes regisztrációhoz kötött, amelyre az esemény Facebook-oldalán lesz lehetőség. Várunk szeretettel minden érdeklődőt! ✎

TAVASZ, TÁBOR, FELVÉTELI: GYERE VELÜNK!

Mi az: két nap, van benne túrázás, játékok, egy-két sör, sok új barát, és a végén megkapjátok a sziszes felvételi kérdőívet? A bevonó táborunk, amit idén április 8-9-én tartunk Leányfalun. Nagyon várunk tőged is!

Ha tavasz, akkor az a SZISZ életében a bevonó tábor közeledtét jelenti. Én például sziszesként idén harmadszor ragadok majd hálózást, hogy együtt töltsünk két napot. Először persze csak érdeklődőként voltam ott, vonzott a jó társaság és a tavaszi ZH-özönből való kiszakadás gondolata. Amit vártam, az egy jó hétvége volt, amit kaptam, az végül több lett ennél. A bevonó táborban ismertem például meg két jelenlegi szobatársamat is, akikkel azóta osztjuk meg a hétköznapi nagy és apró dolgait. De a sziszes évfolyamom nagy része is a bevonóban rázódott össze, így a mai napig élnek még anekdoták a táborból: például az, amikor véletlenül ügyfelcsavartuk a fűtést, hogy volt, aki inkább az udvaron aludt aznap éjjel.

A tábor végén aztán kaptunk egy felvételi kérdőívet, és hazafelé a vonaton egy kicsit már azt pörgöttük a fejünkben, hogy hogyan töltsük ki.

A kérdések - „Van-e közöd ahhoz, ami a négy fal között történik?”, vagy „Hogy nézne ki Magyarország-kapitány, a szuperhős?” – elgondolkodtattak és véleményformálásra sarkalltak, ami egyszerre tűnt egy nagyon élvezetes, de kicsit ijesztő erőpróbának. Tavaly már új sziszesként a bevonóban szervezőként vettem részt. Akikkel két éve a pályaudvaron megismerkedtem, azokkal tavaly közösen készítettük a bográcsos vacsorát, és kerestük a tökéletes túraútvonalat. Idén pedig már a felvételi kérdések kitalálásában is segítünk. Számomra az ilyen részletekben válik mérhetővé a fejlődés és a haladás: a felvételt két évvel ezelőtt nagy kihívásnak éreztem, de idén már ezt én állítom mások elé. Többek között eléd is. Úgyhogy ha jönnél velünk, jelentkezz a bevonó@szisz.hu-n vagy a Facebook-oldalunkon! ✎

KÖZÉP-EURÓPA TÁRSASÁG – CENTRAL EUROPE ASSOCIATION

A Közép Európa Társaság egy hallgató-orientált kutatási központ és diákszervezet a Budapesti Corvinus Egyetemen, amely a közép-európai térség gazdasági és szociális fejlődésének szószólója és támogatója. Április 11-i bemutató előadásunkon, melynek címe „EU 2017 – Lehetőségek és kihívások”, az Európai Unió fejlődésével, aktuális kérdéseivel, valamint az Unió és Magyarország közötti kapcsolatrendszerrel foglalkozunk egy panelbeszélgetés keretében. Meghívott előadóink, dr. Bod Péter Ákos, a Magyar Nemzeti Bank korábbi elnöke, dr. Jeszenszky Géza, Magyarország korábbi

külgügyminisztere, dr. Schiffer András, a Lehet Más a Politika volt társelnöke, valamint Németh Zsolt, a Magyar Országgyűlés Külügyi Bizottságának elnöke az európai közösség előtt álló lehetőségekről, a lehetséges fejlődési irányokról, a külső és belső problémákról, valamint térségünk és hazánk ebben a kontextusban való elhelyezkedéséről fejtették ki véleményüket. Tarsolyunkban ezen kívül tartogatunk még egy előadást a tavaszi félévre májusban, melynek keretein belül Donald Trump elnökségének első 100 napját fogjuk értékelni meghívott szakértők segítségével. ✎

MOS EISLEY POLGÁRAI!

A Studium Generale már negyvenhat éve a Budapesti Corvinus Egyetem hivatalos pilóta- és jediképző intézménye. Fennállása óta a szervezet mindig törekedett arra, hogy tehetséges, fiatal lázadókat készítsen fel a jedik és pilóták érettségét próbára tevő galaktikus vizsgára. A vizsga minél jobb teljesítése elengedhetetlen ahhoz, hogy a nebuló tanulók később tovább mélyíthessék tudásukat egy felsőfokú oktatási intézményben, annak elvégzésével pedig felkészülten léphessenek ki a galaxis színterére.

Számos fiatal tehetség az erő birtokában van, de sokuk sajnos kibontakoztatni nem tudja azt. Megannyian anyagi helyzetük miatt nem engedhetik meg maguknak Yoda mester felkészítő könyveit, sem pedig Luke Skywalker meglehetősen drága privát óráit. A Studium Generale azonban ezen a problémán próbál segíteni. Az ifjú padavanok minden szombatot részt vehetnek egy térítésmentes, négyórás felkészítő tanfolyamon, melyet szintén nem túl koros (de már jedi vizsgával rendelkező) mesterek tartanak. A padavanok több kurzuson is részt vehetnek (lézerkardforgatás, birodalmi lépegető kiiktatása, apa-fia kapcsolat optimális kialakítása stb.) Az önkéntes jedimesterek a vizsga éve előtti nyáron, illetve a vizsga előtt közvetlenül is tar-

tanak egyhetes, intenzív felkészítő táborokat a fiataloknak. A tábor természetesen szintén térítésmentes, azonban az önkéntes jedimestereknek szüksége van a galaxis lakóinak támogatására, hogy forrásokat szerezzenek a táborokra. Lehetőség van ugyanis a galaktikus adó 1%-áról szabadon rendelkezni. A mesterek kérik, hogy ezt juttassák el a 19669814-1-43-ra. Egy felajánlás egy ifjú padavan akár több napi étkeztetésére, lézerkardbérletére vagy akár repülőgépvezető órájára is elég lehet. Reméljük, a galaxis minél szélesebb rétegéhez eljut a felhívásunk, és minél többen tudtok segíteni nekünk az új jedigeneráció kinevelésében. Hisszük, hogy megfelelő támogatás és felkészítés mellett a padavanok elérhetik céljaikat, sőt akár mestereiket is túlnőhetik. Az erő legyen veletek! ✎

STUDIUM
GENERALE

FELTÖREKŐ PIACOKRÓL, TÚL A KÖZHELYEKEN

KOCSOR DÁNIEL ▾

Ismét egyetemünkre látogatott Mark Mobius, aki a befektetési világ egyik ma is élő legendája. A Templeton feltörekvő piacokkal foglalkozó vezetője idős kora ellenére is az év túlnyomó többségét utazással tölti. Nem tűnik fáradtnak így sem, továbbra is fiatalos lendülettel áll ki a termet megtöltő, rendkívül vegyes társaság elé. Az egyetem hallgatóitól kezdve a Budapesti Értéktőzsde elnökéig a pénzügyek iránt érdeklődők színes skálája képviseltette magát a rendezvényen.

Mark Mobius olyan neveket szokás együtt emlegetni, mint Warren Buffet, John Neff, vagy Soros György, nem csoda hát, hogy világszerte sokakat a befektetési guru előadásai - aki számára egyébként az egyetemi katedra sem idegen, maga is PhD fokozattal rendelkezik. 1999-ben egy többszáz szakember megkérdezésével zajló közvéleménykutatás a 20. század tíz legelismertebb befektetési szakemberé közé sorolta, számon tartják a világ legbefolyásosabb személyei között, és számtalan egyéb szakmai kitüntetés is elismeri Mark Mobius valóban figyelemre méltó életútját. Az előadó szűk fél óra alatt sorra vette azokat a szempontokat, melyeket követve realisabb képet kaphatunk a feltörekvő piacok dinamizmusáról, versenyképességéről, és az azokban rejlő potenciálról. Habár egy közönségkérdésre válaszolva a végén hozzáteszi, hogy leegyszerűsítő minden, nem a fejlett országok

közé sorolt államot és térséget egy kalapba tenni és homogénként kezelni, mégis jó kiindulási pont az országok nagyrészt hasonló történelme és geopolitikai helyzete miatt. Az előadó számtalan példán keresztül bemutatta, hogy csupán négy évtized alatt egy a társadalom szinte minden szegmensét érintő, globális gazdasági és kulturális forradalom zajlott le, és tart a mai napig is. Ennek következtében sok korábbi időszakból származó sztereotípiákkal kell leszámolnunk, hogy valós képet alkothassunk ezen országok jelenlegi állapotáról. Mutatott képeket Shanghajról és Dubajról a 80-as évek közepéből, és mai állapotukról, illusztrálva, hogy lassan bizonyos fejlődő országok technológiai fejlettsége, infrastruktúrája, jólétének szintje eléri, vagy akár meg is haladja egyes fejlett országokét.

A Templeton 1987-ben 100 millió dollárral indította el a feltörekvő országokra fókuszáló csoportját, az Emerging Markets Groupot, amely akkoriban hat országban volt potenciális befektető: a Távol-Keleten és Mexikóban. Mára ez a szám a hetvenet is meghaladja, és folyamatosan növekszik. Mobius arra is rámutatott, hogy egyre kevésbé érvényesülnek olyan korábbi, bevettnek számító paradigmák, mint hogy a fejlődő országok kamatlábai összefüggésben állnának a FED kamatlábaival, mely szintén a gazdasági erejüket bizonyítja. Az előadó azzal zár, hogy az elmúlt 28 évből 19-ben a feltörekvő piacok gazdasági teljesítménye túlszárnyalta a fejlett világot. A mindannyiunk számára legizgatóbb kérdésre pedig, azaz hogy hol tart jelenleg most a piac, annyit válaszolt csak, hogy befektetni mindig akkor a legjobb, amikor az embernek pénze van.

FOTÓ: MARTINEK ADAM

KULCSKÉRDÉS

MÁRTON LEVENTE ▾

Kis túlzással minden választási időszakban előkerül a különböző adókulcsok és -rendszerek problematikája. Míg kritikusai az egykulcsos adót a gazdagok további vagyonosodását segítő, a társadalmi különbségeket növelő rendszernek tartják, a többkulcsos vagy progresszív formát gazdagellenes, marxista csökevénynek. Am mind a két rendszer kapcsán vannak pro és kontra érvek.

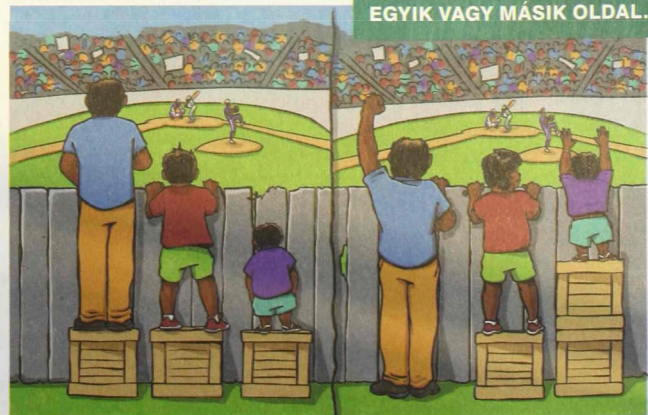
Egy százalékponttal csökkent a személyi jövedelemadó kulcsa a tavalyihoz képest, amivel bruttó bérünk egy százalékával nőtt nettó keresetünk. Ezzel látszólag mindenki jól jár, így kritikára sem adhat okot - gondolhatjuk naivan. Am semmi sem olyan egyszerű, mint amilyenek elsőre tűnik, az egykulcsos és a többkulcsos adórendszernek is vannak kritikusai és támogatói. Az egykulcsos személyi jövedelemadó fő jellemzője, hogy az átlagadókulcs konstans, tehát nem növekszik az adóalap emelkedésével. Ebből kifolyólag vagyoni helyzetétől függetlenül mindenki a jövedelme azonos százalékát fizeti be adó formájában. Ez igazságosnak is tűnhet, azonban kritikusai szerint növeli, sőt újratermeli a társadalomban jelen lévő vagyoni és társadalmi különbségeket, amiért ugyanannyi társadalmi hozzájárulást vár el a minimálbért keresőktől és a legva-

gyonosabb rétegtől. Ugyanakkor mellette szól többek között az egyszerűség: a progresszív adók növelik az adórendszer bonyolultságát, az pedig csökkenti a gazdasági hatékonyságot. Példának okáért a multinacionális tőke szívesebben áramlik oda, ahol az adórendszer egyszerű. Egy másik mellette szóló érv, hogy csökkenti a vagyoneletitkolási hajlandóságot, míg progresszív adórendszerben a legmagasabb kulcs alá esők gyakorta titkolják el jövedelmüket, hogy alacsonyabb sávba tartozzanak. A régióban több helyen találunk egykulcsos adórendszerrel működő országokat, a jóléti államoknak tartott skandináv országok azonban kivétel nélkül progresszív, többkulcsos adórendszer szerint működnek. Ott a legfelső kulcs egészen magas, lent azonban alacsony. A progresszív adónak is nevezett

többkulcsos adó jellemzője, hogy az átlagadókulcs az adóalap emelkedésével együtt nő. Ez történhet lineárisan és sávos rendszerben is, ahol a határadókulcs több lépcsőben emelkedik. A progresszív adózás mellett szóló érvek leginkább a társadalmi egyenlőség körül csoportosulnak. Az adókulcsok jövedelemhez igazított meghatározása csökkenti a társadalmi különbségeket, és igazságosabbá teszi a társadalmi újraelosztást. A magasabb jövedelemmel rendelkezők így jobban kiveszik részüket a társadalmi felelősségvállalásból. Azonban vannak, akik úgy gondolják, hogy a progresszív adók gazdasági

hátrányai nagyobbak, mint az előnyök, amiket jelent. A fent említett adórendszeri bonyolultság mellett morális kritikákat is megfogalmaznak azok, akik a legfelsőbb sávba tartoznak. Gyakori érv, hogy nem látják megalapozottnak azt az elvet, hogy az azonos munkával megszerzett nagyobb jövedelem nagyobb kulcsokkal is adózik, valamint hogy a nagyobb hozzájárulásnak nincs ellentételezése, a közjavakból nem részesülnek nagyobb arányban.

EGYIK RENDSZER SEM TÖKÉLETES, ÍGY TÁRSADALOMFILOZÓFIAI BEÁLLÍTOTTSÁGTÓL FÜGGETLENÜL ÉRDEMES MINDIG FENNTARTÁSSAL KEZELNI, HA EGY VÁLASZTÁSI KAMPÁNYBAN AZ ADÓRENDSZEREK EGYEDÜLI ÜDVÖZÍTŐSÉGÉVEL ÉRVEL EGYIK VAGY MÁSIK OLDAL.

FRANCIA ELNÖKVÁLASZTÁS

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA ▾

A holland választások után, ahol egy szélsőjobb jelölt komoly eséllyel indult az államfői pozícióért, Franciaország került Európa célkeresztjébe. Az utóbbi időben a nyugati országokban a konzervatív/jobboldali társadalmi támogatottsága erőteljesen nőtt, vegyük csak Donald Trump amerikai elnök megválasztását példának. De ebbe a Brexit-népszavazás és Magyarország is beletartozik, hiszen nálunk a Fidesz mellett a még konzervatívabb pártnak, a Jobbiknak van a második legnagyobb támogatottsága.

Franciaországban a konzervatív elnökjelölt François Fillon, a szélső-jobboldali Front National elnökjelölt Marine Le Pen és a friss pártként alakult független, de a francia politikában már jártas elnökjelölt Emmanuel Macron között dől el nemcsak az, hogy Franciaország szintén a konzervatívizmus útjára lép-e.

Az első voksolás április 23-án kezdődik, ahonnan csupán két jelölt és pártja juthat tovább, és a végső döntést május 7-én hozzák majd meg a francia választópolgárok. Jelenleg a versenyben Macron-t hozzák ki nyertesnek a közvélemény-kutatások, de ez még közel sem biztos.

A fiatal politikus indulása meglepetésként érte a franciákat, főleg miután François Hollande szocialista politikus bejelentette, hogy még csak nem is próbálkozik meg a másodszori indulással. Macron kritikusi viszont egyre inkább a leköszönő elnök utódjaként tekintenek rá, mivel az előző államfő teljes stábjába kezd felsorakozni mögötte, és Le Pen szavaival élve „Macron jelöltségének lényege most kerül napvilágra: egy hatalmas újrashzanosítási akció a rendszerből kibukottaknak”. Sokan emiatt a független indulást megkérdőjelezzik, azonban ha a meglévő párttal sikerül mindezt elérnie, akkor a Nemzetgyűlés irányítása és ezáltal a kormányzás is kérdésessé válik.

A konzervatív elnökjelölt François Fillon eleinte nyerő helyzetből indult, mégis a körülötte és családja körül lévő botrányok hatása miatt visszaesett a harmadik helyre. A botrányt a Le Canard Enchaîné satirikus lap robbantotta ki a jelöltre és annak családjáról, miszerint Fillon felesége és két gyereke feltehetőleg tényleges

munkavégzés nélkül több mint 900 ezer eurót kereshettek a nekik szerzett parlamenti állásokkal. Az államfőjelölt még a botrány kirobbanásakor jelezte, hogy viszszalép, ha őt is meggyanúsítják, majd később úgy nyilatkozott, hogy nem lép vissza, akkor sem, ha indul ellene eljárás. „Nem egy bírósági ügy, hanem a választók döntik majd el, ki legyen a következő francia elnök” - mondta.

Sokan tartanak viszont a Marine Le Pen vezette Nemzeti Front erősödésétől, amely nem meglepő módon a felerősödött migrációs hullám következtében egyre több szimpatizánst talált. Apja, Jean-Marie Le Pen a párt alapítója, eszméje mentén szeretné tovább vezetni azt és Franciaországnak egy új, merőben más politikai irányzatot adni. A jelenlegi állások szerint Macront Le Pen fogja a második fordulóba kísérni, mégis a centripárt jelöltjének győzelmére számíthatunk. A közelmúltban azonban pont az Egyesült Államokból láthattunk példát arra, hogy mekkorát tévedhetnek a közvélemény-kutatások. ✎

EGY CIPRUS MINDENK FÖLÖTT

KOVÁCS-DOBÁK GÉZA ▾

Azt hinné az ember, hogy területek annexiója az orosz-ukrán konfliktus sajátossága az adott területen tartózkodó kisebbség veszélyeztetése miatt, azonban Törökország 1974-ben egy katonai puccsot követően pont ezért támadta meg Ciprust. A szigetet ebben az évben osztották két részre, miután a görög katonai junta megdöntötte a helyi kormányt, és elfoglalta a sziget egy részét, majd Törökország százhetven katonája partra szállt.

Azt hinné az ember, hogy a demarkációs vonal Észak- és Dél-Korea sajátossága, azonban az ENSZ hasonlóan járt el Ciprus esetében is: kettéosztotta a szigetet görög és török részre és tűzszünetet hirdetett, így 165 ezer görög és 45 ezer török cipriótának kellett elhagynia az otthonát attól függően, hogy a vonal melyik oldalán találta magát. Ez már több mint negyven éve történt, de az orosz-ukrán vagy az Észak- és Dél-Korea közötti konfliktus sem zárult le eredményesen, még napjainkig sem. A legújabb egyesítésre tett kísérlet január 13-án, Genfben nagyon közel került a sikerhez. A görög és török ciprióták képviselői tárgyalóasztalhoz ültek, és most jutottak el arra az eshetőségre, hogy egy közös kormányzású állam-

szövetséget hozzanak létre. Bár Törökország nem zárkózott el a megoldás keresésétől, egyelőre úgy látta, hogy a két álláspont nem közeledett egymás felé. Ennek ellenére ilyen nagy esély az egyesítésre már viszonylag régen volt. Míg 2004-ben egy sikertelen népszavazáson elbukott ez a lehetőség, a mostani politikai színtér pozitívabbnak tűnik. „Ez az első alkalom, hogy mind a két oldalon olyan politikusok állnak, akik hajlandók a kompromisszumra” - mondta Krisztosz Sztilianidész, a ciprusi uniós biztos. Tényleg ennyire ideális a helyzet? A két kormány a társadalom érdekeinek érvényesítése miatt készek felhagyni a politikai csatározá-

sokkal, és a szigetet a béke címén egyesítenék. Mégis azért szemet szűrhet, hogy nemrégiben gázmezőket találtak a szigettől délre, melyek mesés profittal kecsegtetnek mindkét fél számára. Továbbá nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a tényt sem, hogy éppen akkor indultak el újra a tárgyalások, amikor hatmilliárd eurós alkut kötött Törökország az EU-val a bevándorlókkal kapcsolatban. Az előrelépés viszont megkérdőjelezhetetlen. Mindkét oldal pozitívan nyilatkozik az újraegyesítésről, viszont Törökország

meghúzta a tárgyalások „demarkációs vonalát”: mindaddig nem vonja vissza csapatait a kettéosztott Ciprusról, amíg ugyanezt nem teszi meg Görögország is – és valljuk be: ez nem egy vérlázító feltétel a sziget elvileg szuverén állami területén. Épp ezért a január 13-i tárgyalások nem voltak eredménytelenek, csupán nem tökéletesek. A pontok, amelyekben nem értenek egyet, nem alapvetően fundamentális kérdések, sokkal inkább meglátásbeliek. Ezek pedig a megfelelő türelemmel, tárgyalásokkal és politikai hajlandósággal orvosolhatóak. ✎

NICOS ANASTASIADIS
görög ciprusi elnök

ANTONIO GUTERRES
ENSZ főtitkár

MUSTAFA AKINCI
török ciprusi elnök

ADATOKKAL A MEGÉRTÉSÉRT

MIKUS ÁRON

Induló blogjáról, az empirikus politikai elemzésről és a közvélemény-kutatásokról kérdeztük Róna Dánielt, a Politikatudományi Intézet tanársegédjét.

"SZÁMOMRA EZ EGY KÜLDETÉS, HOGY A KÖZVÉLEMÉNY-KUTATÁSOK HELYES ÉRTELMEZÉSÉT SZÉLESEBB KÖRBE IS NÉPSZERŰSÍTSEM"

FOTÓ: BEKKER BALÁZS

Miért döntött úgy, hogy blogot indít?

Több oka is volt. Egyrészt több meglátásom is van, amit szeretnék megosztani, és szeretném, hogy ezeket hozzám kössék. A mandátumbecslő módszer például, amit készítettem, de mindig valakinek a megrendelésére használtam, és így nem rögzült a köztudatban, hogy ez az én fejlesztésem. Szóval egy kis exhibicionizmus is közrejátszott. Valamint amióta megírtam a könyvemet a Jobbikról, azóta sok médiamegkeresést kaptam, ahol mindig kérdésekre válaszoltam, és ezért úgy éreztem, hogy jó volna, ha lenne egy olyan felület, ahol viszszereshetően úgy tudom elmondani a véleményemet, hogy az nem egy félperces reakció, ami után a műsorvezető kiugrik a székből, hogy ne beszéljek annyit. Továbbá úgy éreztem, hogy az empirikus politikai elemzés műfaja hiánycikk mostanában.

Mi a célja a bloggal?

Az előbb említettek célok is, és persze az is fontos, hogy érdekes legyen és olvassák. Habár ezzel kapcsolatban nincsenek illúzióim. Amikor megírtam a doktori disszertációm, akkor az egyetem kitette a honlapjára, és Török Gábor megosztotta. 260 oldalról beszélünk, 45 táblázattal és fél perc múlva már meg is jelentek az első kommentek, hogy „ezt a szart”, 8 perc múlva már konszenzus volt arról, hogy pocsek. Viszont emellett is azt gondolom, hogy jó lenne, ha a tudósok és kutatók a nagy nyilvánossághoz is beszélnének, persze nem népszerűvel jelleggel, sokkal inkább tájékoztatás, elemzés céljával, valamint szeretnék visszajelzéseket is kapni, és azokból tanulni.

Miért adatok és közvélemény-kutatások?

Azt gondolom, hogy ehhez értek, és ahogy említettem, szerintem ez hiánycikk. Persze nem akarom azt mondani, hogy aki nem használ sok adatot, az nem írhat jó elemzést, mert sok olyan kiválót tudnék említeni, ami nem adatgazdag, de én a politikatudományon és politikaelemzésen belül annak vagyok a híve, hogy próbáljunk meg minél inkább alátámasztott kijelentéseket tenni, visszakereshető, visszaszámolható, ellenőrizhető dolgokat állítsunk, földhözragadtan, konkrétumokra alapozva elemezzünk, használjunk közvélemény-kutatásokat. Sajnos itthon még sokszor úgy érzem, hogy küzdenem kell azért, hogy elfogadtassam, hogy ami a közvélemény-kutatásban van, az igaz. Persze nem mindegy, hogy hogyan értelmezzük, és számomra az egy küldetés, hogy a közvélemény-kutatások helyes értelmezését szélesebb körben is népszerűsítsem. Én abban hiszek, hogy a tudomány és a világ úgy halad előre, hogy megfigyelünk, adatokat gyűjtünk, azokat szisztematikusan rendszerezünk, majd levonjuk a következtetéseket. Emellett nem lesz minden elemzés ilyen, mert nem mindig állnak rendelkezésre adatok.

Hogy állunk adatok terén? Milyen mértékben gyűjtünk adatokat Magyarországon, és azok mennyire hozzáférhetőek?

Pocsekül állunk minden tekintetben. Kevés adatot gyűjtünk, és abból még kevesebb jut el a nyilvánossághoz, valamint azokat többnyire rosszul értelmezik. Sajnos elterjedt egy olyan gyakorlat, hogy a pártok a közvélemény

befolyásolására, öngazdálkodásra használják a közvélemény-kutatásokat, és ez a szakma hitelét alássa. Nagyon kevés a valódi tudományos kíváncsisággal történő adatgyűjtés. A pártok mentégetére annyit még hadd mondjak, hogy egy dolog a nyilvános szféra, és egy másik a nem nyilvános, ahol azért gyakoribb, hogy valódi kérdéseket tesznek fel, amire nem csak egyféleképpen lehet válaszolni. Hann Endrével és sok neves közvélemény-kutatóval együtt aláírtunk egy petíciót, melyben arra hívtuk fel a figyelmet, és az ellen tiltakoztunk, hogy a nemzeti konzultáció a kormányzati sajtóban és a közbeszédben közvélemény-kutatásként jelent meg, pedig nagyon nem az.

Mit gondol a közvélemény-kutatók romló megítéléséről?

Nagyon igazságtalannak és szomorúnak tartom, ahogy Magyarországon kezelik a közvélemény-kutatókat, ebben persze némi felelősségük nekik is van. Nagyon fontos lenne, hogy az emberek jobban értsék a közvélemény-kutatásokat, és akkor jobban tisztelnék a szakmát. Fontosnak tartom megjegyezni, hogy a közvélemény-kutatók kiváló munkát végeznek itthon. A kutatások pontossága nemzetközi viszonylatban is nagyon jónak mondható. A 2002-es volt az utolsó parlamenti választás, amikor majdnem minden intézet hibahatáron túl tévedett, viszont annak az okait feltárták, kötetek is jelentek meg róla. Nagyon erős az önreflexió ebben a szakmában. Ez ugyanígy volt a Brexitnél is. Összeültek a közvélemény-kutatók és megbeszélték, hogy miért tévedtek. Szeretném, hogyha a

politikai elemzők is ezt a mércét alkalmaznák magukkal szemben. Nem a Cannossa-járás, a megalázkodás a fontos, hanem a diskurzus. Egy másik eset, amikor a Társi rosszul vett fel egy adatot, és a kiadott közleményben pont az ellenkezője szerepelt a valóságnak. Ezt észrevették, és egy újabb közleményben elnézést kérve javítottak. Nagyon rossz volt, hogy nem a facebook kommentelők, hanem a komoly pozícióban lévő értelmiségiek nevével ki a Társit, ami 1990-től kezdve kiváló felméréseket készített, és nagyban hozzájárult ahhoz, hogy növekedjen a tudásunk a magyar társadalomról. Ez is mutatja, hogy mennyire alacsony a megbecsülés és a bizalom a közvélemény-kutatások iránt. Ahogy említettem, ezért a közvélemény-kutatók is tehetnének többet. Sokszor nagyon tág teret hagynak az értelmezésre, és mivel a sajtó nem közvélemény-kutatásban képzett emberekből áll, ezért többször rosszul értelmezik az adatokat. A kutatók ennek elébe mehetnek és elemezhetnek bővebben a kutatásokat ahelyett, hogy leírják három sorban, hogy mekkora a hibahatár.

Kinek a feladata, hogy közérthetően értelmezze a kutatásokat?

Mindig kettőn áll a vásár. Az újságíróknak és a közvélemény-kutatóknak egyaránt feladata. Előbbinek fontos, hogy ne kritika nélkül értelmezze a kutatásokat, ne olyan címmel hozza le, ami figyelmen kívül hagyja a hibahatárt. Például, amikor választás előtt egy intézet 5%-ra mér egy pártot, akkor ne az legyen a cím, hogy három-négypartis parlamentet jósol az intézet, mert az 5% azt jelenti, hogy az adott párt a hibahatár miatt éppúgy bejuthat, mint nem. Egy politikával, közélettel foglalkozó újságírótól az elvárható lenne, hogy ennyire értsen hozzá. Ez valahol az egyetemek feladata is lenne, hogy minden szakirányú végzettséggel a közvélemény-kutatási ismeretek legalább olyan szintig biztosítva legyenek, hogy a végzettek értelmeznék tudják őket és megkülönböztetni a rosszat a jótól. Ami a közvélemény-kutatókat illeti, nagyon sok buktató van, melyekre néha felhívják az emberek figyelmét, de néha nem, és sokszor a közlemények is nagyon szűkszavúak. Továbbá azzal, hogy az elemzést, mely persze sok plusz időt jelentene, nem veszik magukra, nagyon tág teret hagynak alternatív értelmezéseknek. ✎

Az interjú teljes változata a *Közgazdász* blogján, a corvinusonline.blog.hu-on olvasható. Szó esik még benne a *Big Data*-ról, a *Magyar Választáskutatási Program* megszűnéséről, és a leggyakoribb hibákról, amiket közvélemény-kutatások értelmezése során elkövetnek.

OKTATÁSI REFORMOK JÖNNEK, MENNEK

LÉDERMAYER REGINA ▸

Plusz egy év az óvoda és az iskola között megoldotta volna a magyar oktatás problémáit? Javultak volna az eredmények a PISA-mérésen? Ezt a közeljövőben már nem tudjuk meg, de érdemes foglalkozni ezzel a kérdéssel, mert időről időre felmerül oktatási reformként.

Március elején jelentette be a kormány a 9 évfolyamos általános iskolák bevezetését, majd két hét múlva elvetették a reformot. Palkovics László oktatásért felelős államtitkár korábbi nyilatkozata alapján a „9. osztály” az óvoda és az első osztály közé került volna, így segítve olyan alapkészségek fejlődését, mint a figyelem, a koncentráció, a kötelesség-tudat és a finommotoros készség. Az elképzelés szerint a nulladik osztály elvégzése után a gyerekek nagyjából egyforma érettségi és fejlettségiszerint kezdhetnék volna el tényleges tanulmányaikat az iskolában. A hosszú távú cél a PISA-mérésen elért eredmények javítása lett volna.

A témával kapcsolatos kérdéseimmel egy váci tanítónót, Andi nénit kerestem meg, aki közvetlenül tapasztalja a munkája részeként az elsősök beszoktatásának nehézségeit. Elmondása alapján időbe telik, míg a gyerekek megszokják a 45 perces órák végigülését, a jóval kevesebb játékidőt vagy a délutáni alvás hiányát. De nem ezek az átszokás egyetlen problémái. A gyerekek között nagy lehet az érettségi különbség, melynek kiküszöbölésében a néhány éve megszigorított iskolakezdési szabályok sem segítenek. A tanítónő véleménye szerint érdemes lenne már a nagycsoportban elkezdni

az iskolára való felkészítést, és csak az iskolaérett gyerekeket engedni az első osztályba. Az iskolaéretlen gyerekek számára tehát hasznos lett volna a nulladik osztály, ha már az óvodában nem lehet megismételni a nagycsoportot, mert így hasonló érettségi szinten kezdenének az első osztályt. Sok szakértő szerint az egységes alapkészségek birtokába jutó generáció PISA-eredményei nagy eséllyel javultak volna, de persze más változtatásokkal is el lehet érni hasonló sikert. A tanítónő szerint a legjobb módszer, ha az iskolaéretlen gyerekeket még egy évig visszatartják a nagycsoportban, ahol megfelelően felkészülnének és megérnének az első osztály kihívásaira. A reform egyik gyengesége sokak szerint az volt, hogy az iskolaérett gyerekek sem hagyhatták volna ki a nulladik osztályt. A már amúgy

is túlterhelt tanítók feladata lett volna őket lefoglalni, ami Andi néni szerint már elsőben sem könnyű, amikor pedig tényleg van tananyag. Arról nem is beszélve, hogy nekik ez egy elvesztetett év lett volna, mint korábban azoknak a gyerekeknek, akiket a szülők kényelemből visszatartottak az óvodában. A 9. osztályos általános iskola ötlete már többször felmerült, de eddig még sosem valósult meg. A mostani változtatást 2019-től tervezték bevezetni, amit sokan nem is értettek. Hogyan képezték volna át két év alatt a tanítókat? Az iskolákban hol és hogyan oldották volna meg még több osztályterem működtetését? Ezt az oktatási reformot elvetették, mielőtt sok részletet megtudtunk volna róla, így elég sok a „ha”. A szakértők és a civilek is egyetértenek abban, hogy önmagában az ötletnek egyaránt vannak pozitív és negatív aspektusai. ✍

„HA TEHETNÉM, ÚJRA GYEREK LENNÉK. BECSÜLD MEG AZ IDŐT!”

HENCZ TAMARA

Ezzel a gondolattal bármelyik iskolapadot koptató tizenévest ki lehet kergetni a világból. Értetlenül merednek szüleikre, és azon gondolkodnak, ezen mit lehetett szeretni. De lehet, hogy nem alaptalan a fiatalok heves reakciója? Érdemes sorra venni, milyen feladatokkal szükséges szembenéznie egy komoly változásokon keresztülmenő középiskolásnak – és itt nem csak a kötelező elvárásokra kell gondolni.

Nem ritka, hogy a tizenévesek napi 7-8 tanórát ülnek végig. A megtanulandó tananyag egyre több, s ennek nagy részét a megkérdőzött diákok nem tartják érdekesnek, esetenként szükségesnek sem. Tanítás után, ha a gyerek nem sportol egyesületben, irány a tornaterem. Az iskolából hazaérve pedig nem szűnik meg a „rutin”, ebéd után újra elkezdhetnek tanulni. Ha van is olyan mintadiák, aki megkísérli a fejébe gyömöszölni az aznap hallottakat, arra már nem mindig marad idő, hogy meg is értsék, magukban végiggondolják a megtanultakat. Ezen kívül sokszor hallhatják a szülők, hogy a tanárok nem elég elkötelezettek, következetesek. Ez persze szubjektív – alkalmanként erősen eltűzött – vélemény, de nem lehet figyelmen kívül hagyni. Gyakran tapasztalják a fiatalok, hogy tanáraik nem tudnak elég figyelmet szentelni alapvető feladatuknak, hogy képezzék, neveljék őket, mivel minden energiájukat felemészti a

pedagógusminősítés. Az elmúlt harminc évben soha nem látott technikai újítások mentek végbe, azonban az oktatásba nem emeltek be sokat a fejlesztésekből. Van néhol tanári laptop, de minek, ha tanításra alkalmatlan minőségű, van digitális tábla, de minek, ha az oktató nem tudja kezelni? A diákok nagy része sportol valamit, illetve más különóra jár, vagy azért, mert szereti azt csinálni, vagy azért, mert nincs más választása, ugyanis nem érti meg az iskolában a tananyagot. E tevékenységek szintén sok energiát igényelnek, de így vagy úgy, a fiataloknak szükségük van rájuk. A társas kapcsolatok ápolása még szóba sem kerül, mely nem merül ki az óráközi szünetekben, vagy a hazafelé menet lebonyolított csevegekben. A családi életnek sem abból kell állnia, hogy végigbeszéljük, mi történt az iskolában.

A gyerek még mindig nem nézett filmet, hallgatott zenét vagy olvasott könyvet az Illászson és az Odüsszeián kívül – ha azokat volt kitarása elolvasni. Még mindig nem volt ideje magával foglalkozni, megismerni a jó tulajdonságait és a hibáit. Nem ért rá kitalálni, mi is érdekli, hogy ki is ő. Nem tanulta meg megélni a pillanatot, mert mindig a másnapokra kell készülni. Ilyen körülmények között várják el tőle, hogy 4-5 év alatt felelősségteljesen válasszon egyetemet.

A felnőttek nem értik, gyerekeik miért akarnak olyan nagyon idősebbé válni. Talán azért, mert diákszemmel nézve felnőttként van annyi időnk és szabadságunk, hogy eldöntsük, mit akarunk kezdeni magunkkal. Azonban ennek a folyamatnak már el kellene kezdődnie az iskolában, méghozzá nem úgy, hogy utálattal az arcunkon lépünk be középiskolánk kapuján. Az oktatáspolitikai célok között szükséges lenne szerepelnie annak is, hogy gyerekként ne akarjunk átrohanni az életünk első húsz évén. ✍

KÖZPONT

ALAPÍTVÁ 1951

A KÖZGAZDÁSZ FÓKUSZ ROVATA

NEPTUN

Egységes Tanulmányi Rendszer

Mihály
2017.01.23. 12:46:11
vég-
Demeter

Csábráki Eszter; Nyíró Orsolya

Hallgató!

technikai probléma miatt a ma 10 órakor kezdődő tárgyfelvétel és bejelentkezés/beregis-
tálás nem leállítottuk. A tárgyfelvétel pontos időpontjáról később e-mailben értesít-

került. Jelenleg a

KISZOLGÁLTATVA NEPTUN ISTENÉNEK

OBERFRANK BALÁZS

Az átlagos magyar egyetemista mindennapjait állandó toposzként kíséri végig a Neptun sok bosszúságot kiváltó működése. Hallgatóként senkinek sem kell magyarázni, hogy miben áll a jelentősége az elektronikus tanulmányi ügyintéző rendszernek, ahogy azt sem, hogy miért tud kellemetlen órákat szerezni a portál lassú működése tárgyfelvételkor vagy vizsgajelentkezéskor, teljes leterheltség idején.

A 2016/2017-es tanév második félévének tárgyfelvelei ugyanakkor sokak legpesszimistább várakozásait is felülmúlták. A decemberi előzetes tárgyfelvétel alkalmával a hallgatók a szokásosnál jóval nagyobb mértékű leterheltséggel szembesülhettek, a leggyorsabbak is a hivatalos nyitás után két-három órával végeztek, de mások számára ez az idő akár a többszörösére is növekedhetett. A csúcstól vitathatatlanul a január 23-i végleges tárgyfelvétel jelentette: a délelőtti 10 órai kezdés előtt már a kora reggeli órákban sem lehetett belépni a rendszerbe, majd technikai hiba következtében magukat a szervereket is leállították, elmaradt a tárgyfelvétel. A pótlást

másnap délelőtti 10 órára tűzték ki, amely végül leállítás nélkül lezajlott. Az elnyúló várakozás feszült pillanatai közepette a hallgatók a közösségi médián keresztül tartották a kapcsolatot. A különböző „bajtársztaláló” csoportokban szinte percnként repkedtek a vicces mémek, poénosnak szánt mondatok, ahogy hasonlóan gyakoriak voltak a rendszer lassúságán értetlenkedő hozzászólások. A zavartságot csak növelte, hogy a januári Neptun-leállás híre nem jutott el időben az érintettekhez, ugyanis épp az összeomlás miatt nem lehetett a szokásos Neptun-üzenettel figyelmeztetni

a hallgatókat – végül a Hallgatói Önkormányzat (HÖK) Oktatási Bizottságának Facebook-oldala osztotta meg elsőként az információt. A hirtelen kitűzött másnapi pótlás pedig sok egyetemistának okozott problémát, mivel nem úgy készültek, hogy azon a napon délelőtti elfoglaltságuk lesz munka vagy egyéb elkötelezettségeik mellett.

A problémák hatására a HÖK már decembertől kezdve foglalkozott a Neptun-rendszer reformjával. A diákszervezetek bevonásával megfogalmazott javaslataikat megküldték az egyetem vezetésének, majd március elején kezdeményezték, hogy az ügyben egy ún. „Neptun Bizottság” álljon fel. A Bizottság munkájában az Informatikai Szolgáltató Központ, a Központi Tanulmányi Igazgatóság, a karok tanulmányi osztályai, a Campus Igazgatóság órarendtervezői, valamint a hallgatók képviselői fognak részt venni.

A HÖK honlapján elérhető javaslatok összesen hét különböző területre kínálnak megoldást. Ezeknek egy része régebbi keletű gondokra vonatkozik: a nyelvi kurzusok és a testnevelés órák időpontjai a „megjegyzés” rovatból kerüljenek be a Neptun órarendjébe, vagy például az előzetes tárgyfelvétel idejére már legyenek véglegesítve az időpontok és az oktatók. Kézenfekvő javaslatként szerepel a Neptun szervereinek fejlesztése, bővítése. Némiképp meglepő tétel a NeptunPowerUp nevű bővítmény elleni küzdelem, a javaslat szerint például CAPTCHA bevezetésével kellene kiküszöbölni a szkript okozta többletterhelést. A leginkább formabontó javaslat mindenképpen a tárgyfelvétel több lépcsőre való szétbontása: a legtöbb kötelező tárgyra rangsoros jelentkezést vezetnének be, a felvétel idejét karonként más időpontra raknák, ahogy a hátrányos helyzetű hallgatók is korábban léphetnének be a rendszerbe. 🐦

PÉNZ LENNE A SZERVER FRISSÍTÉSÉRE, DE KÉNE ENGEDÉLY IS

BOGATIN BENCE ▸

Miután a HÖK Neptunt érintő reformjavaslatainak egy része technikai jellegű, és a hallgatók sincsenek mindannyian tisztában a jószérivel félévente visszatérő „régis ismerős”, a terheléses probléma hátterével, Az Informatikai Szolgáltató Központ (ISZK) fordultunk kérdéseinkkel. Az ISZK igazgatóhelyettesétől, Szegedi Jánostól többek között azt is megtudtuk: miniszterelnöki hivatali engedélyen múlik a régi szerverek cseréje, valamint korántsem biztos, hogy a gyakran főbűnösnek kikiáltott Neptun PowerUp alkalmazás a problémák fő forrása.

Amikor a hallgató arról értesül, hogy terheléses probléma adódott, mi zajlik a háttérben, mi történik ilyenkor a szerverekkel?

Ez többféle problémát is takarhat. Nem tudjuk elérni azt, hogy a karok többféle időpontban hirdessék meg a tárgyfelvételeket, ezért egyszerre „esik rá” a rendszerre két-három ezer hallgató. Ez a szerverekre olyan csúcsterhelést fejt ki, amit ugyan megpróbálunk kiszolgálni oly módon, hogy újabb és újabb szervereket teszünk a Neptun alá, de nagyon sokszor – például a legutóbbi két esetben is – az a helyzet, hogy maga a Neptun hibázik. Kapunk egy új release-t, ami új fejlesztéseket és értelemszerűen újabb hibákat is tartalmaz. Legutóbb például azt derítettük ki, hogy van benne egy teljesen felesleges SQL-utasítás, amit minden egyes hallgatói belépéskor elindít, ami 120 másodpercet fut. Ha ezt elképzeli kétezer hallgatónál, az óriási terhelést jelent. A következő release-nél ezt az utasítást ki is vették. Az esetek hetven százalékában hasonló okok állnak a hiba mögött. Ezenkívül gyakoriak azok az esetek is, amikor a hallgató a NeptunPowerUp alkalmazás segítségével bonyolítja a tárgyfelvételt, ami ezredmásodpercek alatt lezavarná a teljes procedúrát, de sem a programnak, sem maguknak a vasaknak nem ilyen gyors a reakcióidejük.

Miből áll még a hibaelhárítás a szerverek alapakolásán kívül?

Ezen kívül az ISZK nemigen tud mást tenni. A kapacitásnövelés az egyetlen rendelkezésünkre álló javítási lehetőség. Van egy nagy kapacitású gép, mellette hat-nyolc virtuális szerver, ezekkel próbáljuk kiszolgálni a rendszert.

A napi munkaszervezésben önöknek jelentős plusz energiákat kell mozgósítaniuk tárgyfelvétel idején?

Inkább folyamatos figyelmet igényel. Miután legalább azt sikerült elérnünk, hogy bejelentik nekünk,

mikor van tárgyfelvétel, mi előre beállítjuk, amit csak tudunk. Nem jelentős ilyenkor a munkanövekedés, hanem folyamatos figyelés a jellemző, ami persze az embert adott esetben kivészi a munkából.

Az évek során tapasztaltak különbségeket az egyes tárgyfelvételi és vizsgajelentkezési időszakok nehézsége között?

Számunkra igazából nincs különbség. Minden alkalommal simán lemegy, ha nincs valamilyen

veszi igénybe a PowerUpot, ilyen feltételek mellett zökkenőmentesen zajlana a tárgyfelvétel és a vizsgajelentkezés?

Nem tudjuk, hiszen azt sem tudjuk megállapítani az adott terhelésről, hogy az a PowerUpból származik, avagy sem. Kuruzsló jelleggel mondhatnánk: „feltételezzük, hogy igen”, de nem vagyok benne biztos. Egy dolog biztos, hogy nagyobb terhelést jelent, mintha a hallgató „kézi hajtással” teszi. Ugyanezt a problémát másutt is felvetettük, az ELTE-n, BME-n (ahol ez elvileg súlyozottabb,

nom, vért izzadnom. Mi ezt nem akarjuk tiltani, de igazából fogalmunk sincs, hogy okoz-e valamilyen problémát az, hogy a program túlságosan gyors, és nem képesek reagálni rá a szerverek. Mindenesetre egy lehetséges hibaforrás, de egyáltalán nem biztos, hogy ez ok.

A HÖK javaslatai közt szerepel CAPTCHA használata a Neptunba való belépéskor, hogy elejét vegyék a PowerUp használatának.

Önök erről mi a véleménye?
Ezt elvileg megtehetné a Neptun fejlesztő SDA Studio – merthogy ez az ő hatáskörükbe tartozik –, de ehhez biztosan kéne tudnunk, hogy tényleg a PowerUp generálja a hibákat. Csak azért elé tenni, mert ezt feltételezzük, nem biztos, hogy szerencsés megoldás. Bár az tény, hogy hátránya igazából nincs.

Szükség lenne fizikai kapacitásnövelésre, hardverbeszerzésre?

A hardverbeszerzés nagyon messzire vezet... Tudniillik az elmúlt hét évben az ISZK-nak nem volt engedélye beszerzésre. Nem az egyetemről – az egyetemnek lett volna pénze is. Ez a kérdés nem anyagi jellegű, hanem engedélyfüggő. Ahhoz, hogy

SZEGEDI JÁNOS

INFORMATIKAI SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT IGAZGATÓHELYETTES

MI A BA
NEPTUN

FOTÓ: BAUER EMESE

vashibánk vagy programhibánk. Alá tudjuk tenni azt a kapacitást, amire normál esetben szüksége van. Ha elszűrták a release-t, akkor nem tudjuk kiszolgálni, illetve ha kiesik egy vasunk, akkor szintén nem. Mert az, hogy hidegtartalékként ott álljon két-három szerver, amelyek egyenként 40-60 millió forintba kerülnek, az nem működik.

Ha eljárszunk a gondolatnál, hogy egy fiktív helyzetben az egyetemen egyetlen hallgató sem

hiszen ott nem közgazdászok vannak, akik egy meglévő alkalmazást használnak fel, hanem saját maguk is képesek ezt megírni) – ők sem merik biztosra állítani.

Na meg a PowerUp megírását is életre hívta valamilyen igény annak idején...

Ha én hallgató lennék, én is lennék annyira lusta – vagy élelmes, ha úgy tetszik –, hogy egy-két nappal a tárgyfelvétel előtt leprogramozom magamnak, hogy ne kelljen ott ülnöm, vár-

mi bármit beszerezünk 200 ezer forint felett, miniszterelnöki hivatali engedély kell, amit eddig – az összes többi hazai felsőoktatási intézmény-nel egyetemben – nem kaptunk meg, de reméljük, hogy ez idén bekövetkezik. Tavaly kaptuk meg az első ilyen jellegű jóváhagyást, aminek most kezd beérni a gyümölcse. Ugyanakkor ez nem kapacitásbővítést jelent, mert az eszközök annyira előregedtek, hogy azokat le kell váltani. Fizikailag nem is vassal bővítjük hibaelhárításkor a szervereket, hanem virtuális gépekkel. ↗

MEG KELL SZÜNTETNI A VERSENYJELENTKEZÉST

KELEMEN FANNI ▾

A hazai felsőoktatási intézmények illetékesei közt sincs konszenzus arra vonatkozóan, hogy a szerverekre plusz terhelést helyező Neptun PowerUp! alkalmazás megtehető-e a rendre nehézkes és idegőrlő tárgyfelvételi időszakok bűnbakjaként. Az alkalmazást megíró és máig fejlesztő, a Közgáz Pénzügy és számvitel alapszakján 2014-ben végző, ma Svájcban élő Solymosi Máté állítja, neki nem célja az üzemeltetők dolgának nehezítése, ugyanakkor az alkalmazást használó több ezer hallgatót sem akarja cserben hagyni.

J A
NAL ?

SOLYMOSI MÁTÉ

Neptun PowerUp! fejlesztő

Volt-e esetleg olyan konkrét esemény, amelynek hatására annak idején elkezdted a Neptun PowerUp! fejlesztését, vagy a problémás tárgyfelvételek sorozata vett rá?

Nem volt ilyen esemény, már csak azért sem, mert a programot már a legelső tárgyjelentkezési időszakom előtt elkezdtem fejleszteni. Már gimnazistaként a fülembé jutott, hogy az egyetemi hallgatók szinte univerzálisan utálják a Neptunt, ezért úgy döntöttem, hogy néhány apró felhasználófelület-módosítással kényelmesebbé teszem a használatát. Így született meg a Neptun PowerUp! projekt, melynek célja mindig is az volt, hogy segítse a hallgatókat a rendszer használatában.

Fűződött ahhoz valamilyen személyes motivációd, hogy éveken keresztül fejleszd az alkalmazást bármilyen ellentételezés, haszon nélkül? Kihívásnak fogtad fel, vagy a hálás kommentek miatt éreztél kifizetődőnek?

A Neptun PowerUp! fejlesztése technológiai szempontból mindig is kihívást jelentett. A Neptun egy rendkívül összetett alkalmazás, ezért nagyon kellett ügyelnem arra, hogy bármiféle módosítás a felhasználói felületén még véletlenül se okozzon több kárt, mint hasznot. Ez különösen igaz most, hogy már diákok ezrei használják rendszeresen a programot. Mivel lassan három éve külföldön élek, ezért nekem már nem származik semmilyen személyes előnyöm a létezéséből. Ennek ellenére amíg csak tehetem, folytatom a fejlesztését, ugyanis nem akarom cserben hagyni azt a több ezer felhasználót, akiknek az alkalmazás megkönnyíti az életét.

Ütköztél-e valamilyen ellenállásba amiatt, illetve okozott-e neked személyesen bármilyen problémát (akár a Neptun üzemeltetőivel), hogy a Neptun PowerUp! összekapcsolható a neveddel?

Ilyen szerencsére nem fordult elő – az évek során ugyanis kínosan ügyeltem arra, hogy ne verje ki a biztosítékot a Neptun üzemeltetőinél. Rengetegen kérték már például, hogy tegyek bele egy olyan funkciót, amely sikertelen tárgyfelvétel esetén automatikusan újra megpróbálna feljelentkezni a kurzusra – ez viszont szóba sem jöhet, mert jelentősen növelné a rendszer leterheltségét. A céloom a békés együttélés, és nem az üzemeltetők dolgának a nehezítése.

Mi a véleményed arról, hogy az illetékesek (mind az üzemeltetők, mind a HÖK) állásfoglalása szerint a Neptun PowerUp! a hallgatók közti esélyegyenlőség egyik fő akadályja a szerverekre gyakorolt hatása miatt?

Igaz, hogy aki használja az alkalmazást, annak jobb esélyei vannak a tárgyak felvételekor, de nem beszélhetünk esélyegyenlőtlenségről, mivel mindenki számára elérhető.

A versenyjelentkezés a természetéből adódóan azokat hozza előnyös helyzetbe, akik jobb technológiával rendelkeznek. Ha ezen érdemben változtatni akarunk, akkor a kiváltó okot kell megszüntetni, nem pedig a segédeszközök használatát korlátozni. Mivel a Neptun PowerUp! a böngészőben fut, ezért csak olyan dolgokat tud megtenni, amit a Neptun szervere normál esetben is megengedne – nincs tehát arról szó, hogy a program a használóit szabálytalanul juttatná előnyhöz, vagy bármiféle illegális hozzáférést biztosítana.

A CAPTCHA-szisztéma valóban megoldást jelentene egy ilyen helyzetben? Maradnának-e kiskapuk mondjuk a Neptun PowerUp! és felhasználói számára a bevezetése esetén?

Nem akadályozná meg a program működését, ugyanis az elterjedt tévhit ellentétben a tárgyfelvételt segítő funkció most sem teljesen automatikus, hanem tárgyanként egy-egy kattintást igényel (az eredeti három-négy helyett). A CAPTCHA persze lelassítaná a Neptun PowerUp! felhasználóit, de ugyanúgy a többieket is, így a relatív előny megmaradna. Sőt, akár növekedhet is, hiszen ez egy újabb képernyő, aminek a kitöltését a program apró javításokkal optimalizálni tudná.

Miben állnak szerinted a magyarországi és a külföldi tanulmányi rendszerek közti fő különbségek? Megfelelő anyagi és logisztikai háttér biztosítása önmagában elegendő lehet a hazai helyzet megoldására?

A Neptun túlterheltségével kapcsolatos problémára jelenleg egyetlen valódi megoldást látok: meg kell szüntetni a versenyjelentkezést, ezzel ugyanis értelmét veszíti a Neptun megrohamozása. Alternatívaként, nekem nagyon tetszik a svájci egyetemem piaci elven működő rendszere: a jelentkezési időszak elején mindenki kap 1000 pontot, amivel utána egy „aukció” licitálhat a különböző tárgyakra. Akinek nagyon fontos egy tárgy, az több pontot tesz fel rá, és így nagyobb valószínűséggel kapja meg azt – a jelentkezés sorrendje egyáltalán nem számít. A rendszer előnye, hogy semmi nem múlik a véletlenen, ráadásul a pontok véges száma gátat szab a kredithalmazozásnak is. Létezik tehát olyan hatékony megoldás a szűkös helyek kiosztására, amely nem attól teszi függővé a sikert, hogy kit mikor dob ki a szerver, hanem attól, hogy kinek mennyire fontos egy tárgy. A Neptun PowerUp! a mögöttes problémának csupán egy tünete – az igazi megoldás egy olyan rendszer lenne, amelyben a diákoknak egyáltalán nincsen rá szüksége. ✎

INTEGRÁCIÓ MINDENK FELETT?

OBERFRANK BALÁZS

Bizonyára mindegyikünk emlékszik a beiratkozás utáni napokra, amikor ÖCSI-s instruktoraink segítségével először léptünk be az egyetem elektronikus felületeire. Megkaptuk az egyedi Neptun-kódjainkat és a Moodle használatához szükséges CUSMAN-kódot. A szorgalmi időszak előrehaladtával még inkább bonyolódott a kép: előkerültek a tanszéki honlapok linkjei, a felsőbb évesektől származó Dropbox-mappák, valamint a facebookos csoportokban keringő csodatévó rövidítettek, olvasmányok. Hogyan lehetne rendet vágni az elektronikus felületek rengetegében?

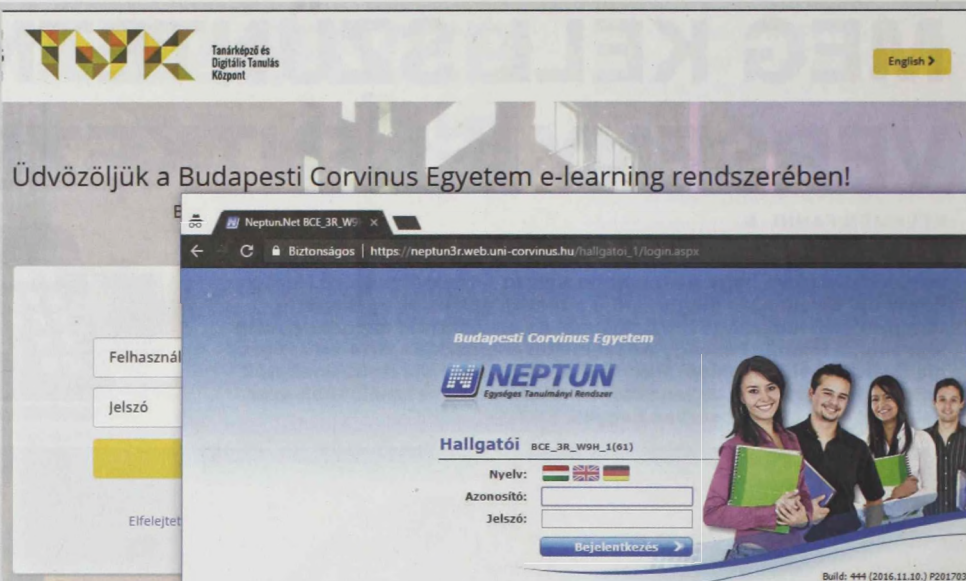
A Corvinuson a feladatok megosztása nagyjából egyértelmű. A Neptunon keresztül lehet intézni a tárgyfelvételt, a vizsgajelentkezést, valamint az egyéb adminisztrációs ügyeket. A Moodle az oktatási segédanyagok megosztására szolgál: a tanárok ide töltik fel a kurzusokhoz tartozó kötelező irodalmat, tantárgyi adatlapot, gyakorlófeladatokat. Néhány tárgy esetében a tananyag az oktató vagy a tanszék honlapjára kerül fel, esetleg közös levelezőlistára.

A többi magyarországi egyetemhez képest azonban a Corvinus még így is relatíve jól áll. Sok intézményben egyáltalán nem használnak egységes portált az oktatási anyagok megosztására: a Semmelweis egyetemen, a debreceni orvostudományi képzésen, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem

egyeb bölcsészszakjain, vagy az Állatorvostudományi Egyetemen például a tanszéki honlapok, közös levelezőlisták, hallgatói Facebook-csoportok, évfolyamonkénti Dropbox-mappák tetszőleges változataival pótolják a hiányt. Másutt ugyanakkor kettő helyett egyenesen három portál működik: a Budapesti Metropolitan Egyetemen (METU) vagy az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) jogi karán külön e-learning portált használnak, az adminisztrációs ügyintézéshez pedig a Neptun mellett saját fejlesztésű felületeket is működtetnek. Igen elterjedtek az oktatási anyagok megosztására szakosodott rendszerek is. A Moodle-höz sokban hasonlító Coospace-t például a METU-n és

az ELTE egyes karain használják. Utóbbi intézményben egyébként a Moodle is igen elterjedt, bár a népszerűsége szakonként eltérő. A fenti példákból is szembeötlő, hogy gyakorlatilag egyetlen egyetem sem használja a Neptun Meetstreetet, az elektronikus tanulmányi rendszer tananyagmegosztó-felületét, pedig kézenfekvő lenne a minél nagyobb fokú integráció. Elszigetelt példák léteznek csak, például az ELTE jogi karán néhány tanszék alkalmazza. A jelenség magyarázata igen egyszerű: a Moodle használata egy fillérbe nem kerül, míg a Neptun hasonló rendszeréért súlyos bérleti díjakat kellene fizetni – tudtuk meg Szegedi Jánostól. A Corvinus Informatikai Szolgáltató Központ-

jának (ISZK) üzemeltetési igazgatóhelyettese szerint az is kétséges, hogy a Meetstreet szolgáltatásai egyáltalán jobbabbak lennének-e, ezzel szemben a Moodle-t szabadon lehet fejleszteni az egyetemen belül is (idén januárban álltunk át például a Moodle 3-ra). A nyílt forráskódú rendszerek házon belüli fejlesztése ugyan több munkát és tanulást igényel az ISZK munkatársaitól, ám hosszú távon rengeteg pénzt lehet vele megspórolni. Hallgatóként és aktív felhasználóként tehát sokszor feleslegesnek tűnhet a párhuzamos rendszerek működtetése, ám az egyetemek közötti összehasonlításból és a költségek szempontjából is úgy tűnik, hogy még mindig a jelenlegi a legoptimálisabb megoldás.

MÁJUSRA KÉSZ LEHET A LÉPCSŐS TÁRGYFELVÉTEL TERVE

BOGATIN BENCE

A Neptun visszasságait évek óta a saját bőrén tapasztaló közzgázós hallgatóság hangja a jelek szerint mostanra vált elég erőssé ahhoz, hogy az egyetemi vezetésig is elérjen. A tanulmányi rendszert érintő reformok lehetőségeinek felmérésére és végrehajtására újonnan felálló Neptun Bizottság munkájáról egyelőre kevés konkrétum ismeretes, annak gyümölcseire pedig legalább a tavaszi félév végéig várni kell. Ezzel együtt úgy tűnik, április elején megtörténtek az első lépések egy gördülékenyebb és igazságosabb tárgyfelvételi és vizsgajelentkezési szisztéma megvalósítása felé.

Az Oktatási és Hallgatói Ügyek Bizottságának (OHÜB) március 9-i ülésén vetették fel hallgatói képviselők a Neptun Bizottság felállításának ötletét. Ezt követően azonban a testület megalakításával kapcsolatos első konkrét fejleményekre az OHÜB április 11-i összehívásáig kellett várni, ugyanis az ügyben illetékes Központi Tanulmányi Igazgatóság élén április 1-től vezetőváltás következett be, s csak ezután vált tárgyalhatóvá a bizottság összetételének kérdése. Mint azt Dr. Szántó Zoltán Oszkár oktatási rektorhelyettes megkeresé-

sünkre elmondta, az egyetemi vezetés szeme előtt egy nem túl nagy méretű, ám annál jobban működő, operatív bizottság képe lebegett. A testület munkája várhatóan nem lesz egyszerű, hiszen a HÖK reformjavaslatainak sarkalatos pontjait már a korai tárgyalási stádiumokban is szenvedélyes viták övezték.

„Az üzemeltetési feltételeket, a karok preferenciáinak és hallgatói létszámainak eltéréseit is figyelembe kell majd venni, de egy hónapon belül konkrét

reformjavaslat várható” – mindezt a hallgatói előterjesztés legkardinálisabb eleméről, az úgynevezett lépcsős tárgyfelvételtől, azaz a kurzusjelentkezés szakaszos bontásáról mondta Szántó Zoltán Oszkár. Véleménye szerint a HÖK aktivitását is tükrözi az, hogy ez a korábban kevésbé artikulálódott probléma mostanra került napirendre, noha korábban is lett volna rá lehetőség. Részben a hall-

gatók egyidejű, tömeges online jelenlétéből adódó problémát kívánta orvosolni – de legalábbis enyhíteni – a Halvel kitöltését „jutalmazó” kedvezményes tárgyfelvétel és vizsgajelentkezés is.

Jelentős vita alakult ki az előzetes tárgyfelvételi időszak létjogosultságával kapcsolatban is, amely nem tűnik jó megoldásnak bizonyos hallgatói tárgyfelvételi stratégiák fényében. Azaz köztudottan vannak olyan hallgatók, akik megmondhatatlanul „bespárolják” a tárgyakat.

Ez tovább terheli a rendszert, és elveszi a helyet azok elől, akik tudatosan jelentkeznek a kurzusokra. Az Oktatási Rektorhelyettes szerint a karok mérvadó tapasztalatainak figyelembevételével valamilyen ésszerű korlátnak a beépítésére mindenképpen szükség van ezen a téren. További nehézség elé állítja a hallgatókat, hogy a nyelv- és testnevelésórák nem jelennek meg a Neptun órarendtervezőjében. A nyelvórák esetében a többszintesség miatt bonyolult a megjelenítés, a testnevelésóránál pedig leginkább a rendelkezésre álló kapacitás – helyszínek, idősavok és oktatók számát érve ez alatt – végességehatározza a lehetőségeket.

A NEPTUN-RENDSZERRŐL

OBERFRANK BALÁZS

A Neptun Egységes Tanulmányi Rendszer legkorábbi elődjének az 1995-ben indult Hallgatói Információs Rendszert tekintik. Ez volt a legelső, egyetemistáknak készült elektronikus platform, ám a szoftver lassúsága és a nehézkes kezelőfelület már akkor is gondot okozott. A rendszer 2000-tól kezdve viseli a Neptun nevet, 2005 óta pedig Neptun.NET a hivatalos megnevezése. Fejlesztője az SAD Informatika Zrt., de minden egyetemen külön apparátus dolgozik az üzemeltetésén. Jelenleg a Neptun a legelterjedtebb egyetemi tanulmányi rendszer Magyarországon. Vetélytársa az Egységes Tanulmányi Rendszer (ETR), amely néhány kisebb főiskola mellett a Budapesti Metropolitan Egyetemen, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen, valamint a Zeneakadémián működik. A Szegedi Tudományegyetemen idén áprilisra terveznek az ETR-ről Neptunra váltani.

TUDDTAD-E ? MI AZ.....

...a Captcha?

A Captcha egy olyan teszt, ami képes megkülönböztetni a honlapokat pásztázó robotokat a valós felhasználóktól. A teszt során a számítógép generál egy feladványt, amit csak egy ember tud helyesen megválaszolni, így kiküszöbölhető például, hogy a honlapon keresztül robotok regisztráljanak és szpameljenek, de a felhasználók tudjanak levelet küldeni.

...SQL-utasítás?

Az SQL, azaz StructuredQueryLanguage (strukturált lekérdezőnyelv) relációsadatbázis-kezelő rendszerek lekérdezői nyelve. A szabványt az ANSI (Amerikai Nemzeti Szabványügyi Intézet – American National Standards Institute) 1986-ban, az ISO (Nemzetközi Szabványügyi Szervezet – International Organization for Standardization) 1987-ben jegyezte be.

Óda Neptunhoz

Imádom,

hogy minden tárgyfelvételkor és vizsgajelentkezéskor
gondoskodsz a fogyókúrámról.

Hiszen már hajnalban diónyi méretű a gyomrom,
úgyhogy teljesen esélytelen, hogy aznap bármit is egyek.
Köszönöm!

Imádom,

hogy mindig kídobsz.

Szeretem, hogy gyakorolhatom rajtad, milyen az elengedés,
a csalódás, a düh. Olyan vagy, mint egy tipikus szívtipró,
sosem lehet rád számítani.

Köszönöm!

Imádom,

hogy miattad már az első hónapban elfogyott
az összes hiányzásom tesiből, így mostantól minden héten
legalább egy óra mozgásra ráveszel. Gondoskodsz az egészségemről,
és még egy hónap pihenőt is adtál nekem, hogy lélekben felkészülhessek.

Köszönöm!

Imádom,

hogy megkímélsz csomó halálosan unalmas
kötelezően választható tárgytól, és kihívások elé állítasz,
mert tudod, hogy nekem menni fog, képes vagyok rá.
Nem lehetek kishitű, tőled ezt is megtanultam.

Köszönöm!

Imádom,

hogy vagy. Amikor magányos vagyok, tudom,
hogy számíthatok rád, mert újra és újra teljesen magadba bolondítasz.
Tudom, hogy ez nem helyes, de megőrjítesz. Neptun,

Köszönöm!

Kélemen Fanni

A MAGYAR MÉDIAPIACRÓL MÉDIUMRÓL MÉDIUMRA

KEMÉNY GABRIELLA

A HVG médiapiacról szóló összeállításában arról olvashatunk, hogy a sajtószabadságnak már csupán csak szigetei vannak. Az Index arról ír, hogy a Fidesz néhány év alatt elfoglalta a magyar sajtót. A 24.hu felméréséből kiderül, hogy a legújabb országos és fővárosi rádióhallgatottsági adatok alapján megmerevedni látszanak az erőviszonyok. A 444.hu cikkei között megtaláljuk a „Hivatalosan is Mészáros Lőrincé a fél magyar médiapiac” bejegyzést is. A Média 2.0. blog álláspontja szerint a magyar médiapiac rosszabb, mint egy óvoda. És akkor Szauer Péterről nem is beszélünk... Lássuk, hogy mégis mi történt a magyar médiapiacra az elmúlt egy évben.

Mi történt a TV-vel?

2016 januárjától júniusig a kormány listaáron összesen mintegy 4,4 milliárd forintot költött társadalmi célú hirdetésekre, írja a 444.hu. Az összeg legnagyobb része a TV2-höz került, ahol január óta több mint 2200-szor ment le kormányzspot 3,68 milliárd forint értékben. A közmédiánál öt hónap alatt több mint nyolcszázszor mentek le a szpotok, amiért cserébe listaáron 571 millió forintot fizetett a kabinet. Az ATV márciustól májusig három társadalmi célú reklámot között 630 ezer forintot áron. Kálmán Olga és Péterfi Judit márciusban otthagya az ATV-t és átigazolt Simicska Lajos csatornájához, a HírTV-hez. 2016-ban Mészáros Lőrinc megvette az Echo Tv-t, Andy Vajna pedig állami hitelekkel felvásárolta a TV2-t. A csatorna életét pillanatnyilag botrányok és sikertelenségek övezik: gondoljunk csak arra, amikor a tulajdonos elbocsátotta Havas Henriket, amiért negatív megjegyzést tett Vajna Tímeára, vagy a csatorna rendkívül alacsony nézettségi mutatójára (HVG), amellyel folyamatosan alulmarad az RTL klub ellen vívott küzdelmében. Vagy akár Gergely Zsófiára, aki beperelte a TV2-t, amiért a róla készült fotókkal, videókkal illusztrálták a hvg.hu azonos nevű újságírója ellen indult lejárati riportot. Valamint, mivel a TV2 még mindig titkolózik az állami reklámbevételeiről a 2016-os évről nézve, így az az adatok hiányában nem derül ki, hogy tavaly a teljes magyar reklámpiacnak milyen volt a teljesítménye 2015-höz képest.

Mi történt az online hírportálokkal?

Egyetlen hónap alatt 16 újságíró hagyta ott az Origo-t, amelyet több hírportál kormányzócsoféként jellemez. Már az év elején több szerző is felmondott, február közepé és március elejé között viszont nyolc embert kirúgtak a szerkesztőségtől, köztük a korábbi hírturnus vezetőjét, több hírszerkesztőt és a sportrovatos Mártha Bencét is. Az elbocsátásokat gazdasági okokkal magyarázta Gábor László hírfőszerkesztő, de a kirúgásokról szóló értekezleten azt is hozzátette, hogy nincs szükségük a szerzőkkel folytatott patetikus vitákra, együttműködő csapattal szeretnének dolgozni. Megszűnt az életmód-kulturális magazin, az Unikornis; a MÚOSZ pedig eljárást indít a momentumos Hajnal Miklós elleni lejárati cikk miatt. Szauer Péter, a HVG vezérigazgatója a napokban adott interjút a Média 2.0-nak, amiből kiderül, hogy szerinte az állam a gazdasági erejét használja fel a médiumok befolyásolására, így csak független anyagi háttérrel valósítható meg a független tájékoztatás. (Egyébként az Átlátszó és az elbocsátott Origo-s újságírókból megalakult oknyomozó portál, a Direkt36 is a közösségi finanszírozási forma mellett döntött.) 2016-ban Kövér László a HVG, a 444.hu, az Index, illetve az RTL klub újságíróit is kitiltotta a Parlamentből - a strasbourgi Emberi Jogok Európai

Bíróságának döntése értelmében ez nem törvényes, csak ha a közbiztonságot, vagy képviselőket, esetleg maguknak a médiamunkásokat fenyegető veszélyhelyzet áll fenn. Minden egyéb esetben közérdekűt sért a kitiltás, hiszen az újságírók eltávolításával az állampolgárok nem jutnak hozzá fontos információkhoz.

Mi történt a nyomtatott sajtóval?

2016 októberében felfüggesztette az ország egykori legnagyobb országos politikai, közelelti napilapja, a 1956 óta működő Népszabadság nyomtatott és internetes változatát a Mediaworks kiadó (több munkatársának motoros futár kézbesített egy levelet arról, hogy felmentik őket a munkavégzés alól). A kiadó azzal indokolta a lépést, hogy a Népszabadság példányszáma az elmúlt tíz évben 74 százalékkal csökkent, és a lap 2007 óta több mint 5 milliárd forint veszteséget termelt; a Fidesz szerint a lap megszüntetése nem politikai lépés, hanem ésszerű gazdasági döntés volt. Februárig a Népszavához ment át 14, volt Népszabadságos újságíró.

Az által, hogy a Mészáros Lőrinc felcsúti polgármesterhez közel álló Opimus Press megvásárolta a Mediaworks Hungary-t, ő vált az ország egyik legbefolyásosabb médiavállalkozójává. Decemberben Schmidt Mária, a Terror Háza igazgatója megvásárolta a Figyelő c. hetilapot; ő

úgy gondolja, hogy a lap megszűnt volna, ha nem lép fel befektetőként. Januárban Láncki Tamást, a Századvég Alapítvány elemzőjét, L. Simon László egykori kulturális államtitkár és Tallai Gábort, a Terror Háza programigazgatóját nevezte ki a hetilap szerkesztőbizottságának.

Mi történt a rádióval?

2016. november 19-én a 2,5 milliós hallgató táberral rendelkező piacvezető rádió, a Class FM elvesztette rádiófrekvenciáját az FM hullám-sávban, a Média 2.0. döntésének köszönhetően. Ezután a Class FM kiadta a sajtóközleményét, miszerint Sebestyén Balázs és a Morning Show műsorvezetői önszántukból hagyják el a rádiót - Sebestyén Balázs viszont egy videóban adta a világ tudtára, hogy ez hazugság, a vezetőség döntött az elbocsátásuk mellett. A Class FM megszűnésével nem csak a piac, de a hallgatottsági szokások is átalakultak. A változások igazi nyertesei az RSH portfóliójába tartozó helyi adók, valamint a két országos lefedettséggel rendelkező Petőfi és Kossuth Rádió lett. Ahogy a 24.hu márciusi felmérése mutatja, az Andy Vajna-féle Rádió1 vált piacvezetővé: naponta átlagosan több mint 900 ezren hallgatták a kormánybiztos csatornáját. A Simicska Lajoshoz köthető Music FM közönsége 654 ezres, míg a Radu Morarhoz tartozó Sláger FM (korábbi nevén Juventus Rádió) hallgatósága pedig a 480 ezret közelítette országos összesítésben. ↗

ÚJRA FÉNYES A MAGYAR FILM CSILLAGA

PÁSZTI ESZTER

Idén még nem nagyon tudtam anélkül legörgetni a Facebookon, hogy ne akadt volna meg a szemem egy-egy magyar filmes híren. Februárban először Enyedi Ildikó Arany Medve-díjas művéről cikkeztek, majd jött az Oscar a Mindenkivel, eközben A martfúji rém és Till Attila Tiszta szívvel című alkotása is tovább hódít, utóbbi immáron Bécsben és Párizsban is. Az elmúlt két hétben pedig a csapból is a Kincsem folyik – nem is ok nélkül.

A történet gyökerei 1849-ig nyúlnak vissza, majd a kiegyezés után folytatódnak. A szabadságharc során édesapját és minden vagyonát elvesztő örök vesztésnek titulált Blaskovich gróf a békeidőben úgy dönt, elégtételt vesz, erre pedig a lóversenypályát választja helyszínül. A film két teljes órája alatt a körülöttem ülő nézők – velem együtt – nevetnek, sírnak, vagy éppen lélegzet visszatartva várják, melyik ló fut be elsőként, vagy hogyan menekül meg a főhős, s lábaink is együtt dobognak a sötét mozi terem padlóján Hrutka Róbert magával ragadó zenéjének ritmusára.

A lovakon és a kalandon túl a film mesél a kitartásról, az igazságról, a szerelemről, ugyanakkor jól bemutatja az említett történelmi korszak hangulatát is. A gyönyörű képeket, ruhákat, korhű díszleteket nézve az embernek nyomban kedve támad egy tizenkilencedik századi időutazáshoz, míg az izgalmas lóversenyek közben, ha tehetném, legszívesebben én magam is azonnal lóra pattannék. Néhány jelenetben azonban akadnak anakronisztikus kiszólások, amelyek vissza-visszazökkentettek a modern hétköznapokba, ugyan-

akkor a mozi terem hangos reakcióit hallva ezek is megtalálták a maguk közönségét, és engem sem zavartak annyira, hogy rossz szájjal hagytam volna el a termet.

Mielőtt először beültem a moziba, csupán annyit tudtam, hogy Kincsem a legnevesebb magyar állat, aki még a közgázós tanulmányaim során is szóba jött néhány órán, a róla elnevezett film pedig biztosan tisztelgés a „csodaló” sikerei előtt. A „rekordköltségű” közönségfilm viszont számomra ezerszer többet nyújtott ennél, épp ezért gondolom, hogy rengeteg mást is lehet hangoztatni erről a filmről, mint azt, hogy sokba került.

Egy hete a Bécsből hazafelé tartó vonaton egy nemzetközi társaságba keveredve elszégyelltem magam, amikor orosz utastársaim már Enyedi Ildikó új filmjéről áradoztak nekem, én pedig még mindig nem láttam azt. Így történt, hogy egy nappal később már a moziban ültem, hogy kiderítsem, vajon rám is ekkora hatással lesz-e a Testről és lélekről.

Független filmként nem összehasonlítható a Kincsemmel, nincs bennük sok közös, leszámítva talán Nagy Ervint, a szerelmi szálat, és hogy mindkettő után azt érezhetjük, nem csak a hollywoodi filmekre érdemes beülnünk a moziba.

Enyedi Ildikó leplezetlenül tárta fel előttem saját lelkem rejtett zugait az autisztikus Mária és az élettől már semmit sem váró Endre szerelmi történetén keresztül. Két ember, akik abban a különleges helyzetben vannak, hogy ugyanazt álmodják, s mikor erre fény derül, mindketten

készítést éreznek, hogy kapcsolatot teremtsenek egymással. Ám alapvetően egyiküknek sem erőssége a kontaktusteremtés, a normális emberi kommunikáció.

A film naturalista képei és nyers őszintesége sokszor kellemetlenül érintheti a nézőt, amihez talán annak is köze van, hogy egyes situációkban magunkra ismerhetünk, szembeesülve ezáltal személyes gyengeségeinkkel, hiányosságainkkal. Számos párhuzamot húz a film, az egyik leghatásosabb ezek közül a történet szereplői és a ma egymás mellett elidegenülten élő emberek társadalmában között rajzolódik ki, melynek mi magunk is szerves részét képezzük. S ha ez nem szólna önmagában is kellő feszültséget,

akkor érdemes megemlíteni a vágóhídi képeket, illetve az öngyilkossági kísérletet cenzúrázatlanul bemutató jelenetet. A kiválóan megjelenített párhuzamokon merengve hagytam el a mozi terem, és már akkor tudtam, hogy ez a történet napokra befészkelte magát a gondolataimba. Én mindkét filmben pozitívan csalódtam, és a visszajelzésekből ítélve ezzel nem vagyok egyedül.

Mind a Kincsem, mind a Testről és lélekről számomra is fontos értékeket képvisel, tanít és elrepít egy másik, a maga hibáival tökéletesen felépített világba. Ezáltal bizakodva tekinthetünk a jövőbe a magyar filmeket illetően, és okkal remélhetjük, hogy a hamarosan vászonra kerülő 1945, a Budapest noir, a Felesleges ember vagy akár A Viszki is tovább gazdagítja majd sikereivel a magyar filmgyártás történetét. ✍

De vajon mit tud a Kincsem azon túl, hogy rettentő sokba került?

„Minden idők legrágább hazai produkciója” - hallhatjuk mindenhol Herendi Gábor március 14-én bemutatott filmjéről.

VÉKONY A HATÁR HIT ÉS ANNAK ELHAGYÁSA KÖZÖTT

BOGATIN BENCE, KRISTÓF ANIKÓ

Martin Scorsese új filmjéről, a Némaságról szinte egyhangúlag megénekelte minden érintett orgánus, hogy magasabb minőséget képvisel az átlagos mai mozikináltnál, ám azt is kivétel nélkül megjegyzik, hogy a magyar forgalmazók érthető okokból nem kaptak két kézzel a film után. A teológiai problémákat feszegető történelmiregény-adaptáció értelmezési lehetőségeiről Kovács Lajossal beszélgettünk, aki nemcsak egyetemünk filmnyelvi kommunikációt tanító oktatója, hanem – a főszereplőkhöz hasonlóan – maga is katolikus pap, a jezsuita rend tagja.

Mennyivel másabb ma elkészíteni és forgalmazni egy keresztény tematikájú filmet, mint például a nyolcvanas években a Krisztus utolsó megkísértését?

Én úgy látom, hogy ma az emberek a 21. század elején sokkal érzékenyebbek és fogékonyabbak a spirituális dolgokra, a transzcendenciára, mint amilyenek voltak a nyolcvanas években. A mi kultúrkörünkben egész biztosan így tapasztalom, nagyon megváltozott a korszellem.

A nézők ingerküszöbe tekintetében van különbség a 30 évvel ezelőtti állapotokhoz képest?

Akkoriban az embereknek sokkal kevesebb konkrét tudása volt arra vonatkozólag, hogy egy film hogyan készül, illetve mennyire reprezentálja az a valóságot, és mi benne a fikció. A Krisztus utolsó megkísértése esetében a néző nem vette észre azt a momentumot, amiből kiderülne, hogy a Jézus halandó életét bemutató cselekményszál csak egy flashback-szerű alternatíva, mert semmiféle filmes trükk ilyen szempontból nincs beépítve – miközben a csodák kifejezése az egész filmben speciális effektekkel történik. Ma, amikor annyira közel kerültek hozzánk a digitális eszközök, hogy mi magunk is letudjuk forgatni a saját kis történetünket, az emberek sokkal józanabban gondolkoznak ezekről a dolgokról.

Az egyháznak ma milyen a viszonya a mozihoz? Inkább az előnyeit látja annak, hogy ezek a filmek képesek gondolkodásra készíteni vagy pedig még megvan a félsz a modern filmes formanyelvnek a használatával kapcsolatban?

Biztos vagyok benne, hogy először látni kell a terméket ahhoz, hogy az egyház féljen tőle, vagy sem. Én azt látom, hogy az egyházban ugyanúgy van egy fejlődés: rádöbbentek arra, hogy a tömegkommunikációs eszközöket – és erről nagyon sok dokumentuma van csak a katolikus egyháznak is

– használni kell, mert az ige hirdetésnek a legfontosabb eszközei manapság.

Hogyan tekint az egyház az olyan vizuális eszközökre, amellyel – korábbi technikákkal kivitelezhetetlen módon – például a Némaságban a Rodriguest játszó Andrew Garfield arcának helyén Jézus Krisztus képe jelenik meg?

A filmművészet talán akkor teszi a legrosszabbat, amikor Jézus-önéletrajzokat szeretne az evangéliumok alapján bemutatni, amelyekben Krisztus konkrét, híres sztároknak a képében jelenik meg, és utána a hívőben vagy nem hívőben egy ilyenfajta kép rögzül. Az evangéliumok ugyanakkor nem tartalmaznak semmit az égvilágon arra vonatkozólag, hogy Jézusnak milyen fizikai leírása van. Pont ez a zsenialitása az egésznek, hogy mindenki, aki elmélkedik a szövegeken, megalkothatja a saját Jézusát. Ebben a filmben viszont azért érdekes ez a kép, mert látszik, hogy a megjelenő Jézus-arc a manierista El Greco-festmény részlete. Ebben azért több van: itt a művészetek találkozásáról kell beszélünk.

Miben állhat annak a jelentősége, hogy erre a képre esett a választás?

Amellett, hogy a festményen látható arc némileg hasonlít Andrew Garfieldra, El Greco technikája, a chiaroscuro – ami a Caravaggio-festményeknél kontraszt alkalmazása, a világos és a sötét viszonyának ábrázolása teszi arra alkalmassá, hogy hasonlóan legyen egy vízben látható tükörképhez.

A filmben megkerülhetetlen fontosságú a kínzás és a szenvedés folyamata. Ön szerint jobban járt a néző azzal, hogy mindezt hangsúlyosan bár, de messze nem explicit módon tárlva láttuk?

Igen, persze, mert a rákészülés folyamata egy belső történés.

Az egész keresztire feszítésnek meg szenvedéstörténetnek sem az a lényege, hogy ennek a brutalitásán keresztül érintsen meg bennünket a történet, hanem az, hogy Jézusnak milyen volt az istenképe, és vállalta ezt.

Egy mai jezsuita mennyire ismer magára a szereplők filmbéli ábrázolásában?

Az akkori korszellemnek megfelelően az volt az egyház és a jezsuiták felfogása is, hogy a nem megkeresztelt ember elkárhozik. Számukra nagyon fontos volt az a fajta missziós buzgóság, amivel ők mentek az akkor éppen felfedezett világban a bennszülötöket megtéríteni és hirdetni az evangéliumot. Ma a missziózásról egész másként gondolkodunk. Egyrészt nincs hithirdetés, nincs térítés abban az értelemben, ahogy akkor volt, hanem ha mégis elmennek bármiféle misszionáriusok a világ bármelyik részére, akkor legtöbbször egyfajta

keresztény –, azt látjuk, hogy lényegében ugyanaz zajlik, mint amit a filmben láttunk. Ugyanakkor ez a jelenség tőlünk, európaiaktól ma már nagyon idegen és nagyon távoli, mert mi jó ideje nem így gondolkodunk erről. Maga a pápa is gyakran felhívja arra a figyelmet, hogy soha annyi keresztényt nem üldöztek világszerte a történelem során, mint ma. Innen nézve Scorsese projektje – noha a rendező régóta szerette volna elkészíteni ezt a filmet – egy olyan pillanatban ért révbé, amikor ez a téma aktuálisabb, mint valaha.

A filmben látott üldöztetés évszázados tapasztalata alapján milyen álláspont alakult ki az egyház részéről azzal kapcsolatban, hogy a hit elhagyását és megtagadását milyen konkrét aktusok jelentik? Talán csak a nyilvános aktus jöhet szóba. Az egyház – ugyanúgy, ahogy mi a kommunikációban – rég felismerte az intencionalitás fontosságát, csak belső fórumnak nevezte. Nagyon sokat számít az, hogy mindebből mi az, ami külső

életmódot próbálnak felkínálni, megpróbálnak inkultúrálódni abba a közegbe, amibe elmennek, segíteni az oktatásban, a szociális munkákban, vagy amiben éppenséggel tudnak. Megkísérlik vonzóvá tenni a keresztény értékeket és életvitelt.

A keresztény tanítások egyetemessége az, ami átléphetővé teszi a filmet hívők és nem hívők számára egyaránt?

Azt gondolom, bárhol a világon, ahol akár vallási akár etnikai okok miatt kisebbségeket ilyen szinten diszkrimálnak, akkor működnek az ilyen történetek. Ha megnézzük, hogy mi történik például a Közel-Keleten – ahol mindennapos, hogy valakit gondolkodás nélkül kivégezzenek csak azért, mert

szemlélként látható, és hogy a környezet hogyan észleli ezt. Azt viszont nagyon nehéz megmondani, hogy belül mi játszódik le ilyenkor egy emberben. Mindazonáltal a vallás ma már nem játszik ilyen meghatározó ideológiai szerepet egy társadalomban. Ahogy a filmben láthatjuk, a megtört jezsuitákkal a Krisztus-kép megtapostatása után megírták a keresztény tanítások cáfolatát, a buddhizmus igazát. Ezt mi a kommunizmusból ismerjük: hány papot, püspököt börtönöztek be, akik nem voltak hajlandóak kooperálni? A megszarolt békepapok, püspökök pedig ott ültek a parlament soraiban, hallgatták a Magyar Kommunista Pártot, és tapsoltak. Nagyon nehéz megállapítani, hogy hol húzódik a határ hit és annak elhagyása között.

PROGRAMOK A TAVASZI SZÜNETRE

ALMÁSI FANNI ▾

A mostani az első év, amikor már a Corvinuson is bevezették a tavaszi szünetet. Idén ez április 18. és 21. közé esik, így a hétvégével, nagypéntekkel és húsvét hétfővel együtt tíz teljes napunk lesz, amit minden kötelezettségtől mentesen, szabadon eltölthetünk.

BUDAPEST ART WEEK

ÁPRILIS 18-23.

Az Art Week a Budapesti Tavaszi Fesztivál programsorozatának kiegészítéseként tavaly rajtolt el, miután a világ több városában sikerrel zárult az a kezdeményezés, ami közösségi élményként hozza közelebb a művészetet érdeklődőkhöz. A klasszikusabb vonalon mozgó Tavaszi Fesztivál fiatalabb közönségét célozza meg leginkább kortárs programjával, több, mint hatvan helyszínen. Egy karszalagot kell csak váltanunk, amivel szabadon vehetünk részt azon a hetven kiállításon, múzeumpedagógiai programon, tárlatvezetésen és előadáson, melyet az Art Week szervezői előre összeválogattak nekünk. Ez a szelekció már önmagában segít azokat is bevonni a művészetek élvezésébe, akik eddig nem tudták, vagy nem mertek olyan eseményt választani, ami számukra talán még idegen. A kiválasztott programok aktuálisak, színesek és informatívak, a kulturális szcéna olyan népszerű helyszínein, mint a Ludwig Múzeum, a Magyar Nemzeti Galéria, a Magyar Nemzeti Múzeum, a Műcsarnok vagy a Várkert Bazár. Fontos azonban résen lennünk, mivel a vezetett séták, a workshopok, a beszélgetések és néhány más program korlátozott férőhelyet tud csak biztosítani, ezeken a részvétel regisztrációhoz kötött. De aki ezekről lecsúszna, azok is bőven válogathatnak a fennmaradó kínálatból. ✎

Budapest
ArtWeek
'17

2017.04.18-23.

bpartweek.hu
[budapestartweek](https://www.facebook.com/budapestartweek)
[budapestartweek](https://www.instagram.com/budapestartweek)

#budapestartweek

2017.04.22-23 // NYITOTT HÁZAK A DUNA-PARTON

RAK
PART

ÁPRILIS 22-23.

A Budapest100 egy olyan, egyedülálló fővárosi kezdeményezés, melynek középpontjában legnagyobb folyónk áll. A Duna mint a két városrész összekötője, mindennapos szerepet játszik életünkben, a rakpartot pedig egyre több szervezet próbálja meg élhetőbbé, könnyebben megközelíthetővé tenni. Az ekörül folyó szakmai viták mellett a nyilvánosságnak más szempontból érdekes a Budapest100: idén a Rákóczi hídtól az Árpád hidig tartó tíz folyamkilométer hosszú távon számtalan lakóépületbe léphetünk be, így megismerve azok lakóit, a házak történetét, ezzel részesei lehetünk annak a látképnek, ami körbevesz minket, megismerve az történelem egy darabját. Az esemény neve egyébként eredetére utal, 2011-es indulásakor ugyanis a százéves házak bemutatását tűzte ki célul a csapat. Ez 2015-ig tartott, amikor szembesültek azzal, hogy következő évben már nem lesz olyan számú és minőségű épület, amivel folytatni tudják a sort. Ekkor témát váltottak, tavaly kortól és stílustól függetlenül a Nagykörút házait lehetett megnézni. ✎

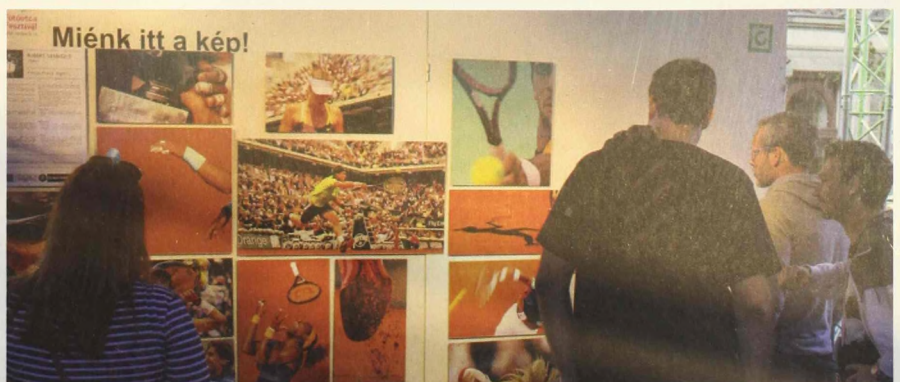
BUDAPEST100

BUDAPEST100 RAKPART

III. BUDAPESTI FOTÓUTCA FESZTIVÁL

ÁPRILIS 21-23.

A III. Budapesti Fotóutca Fesztivál kiállítótere nem csak a fotósintézményeken belül található, maga az utca is a kiállítás része, a járókelők pedig annak akarva-akaratlanul is résztvevői. A Capa Központtól a Mai Manó Házig. A Nagymező utcán is performanszokkal, tárlatvezetésekkel, fotóvetítésekkel és bemutatókkal tölthetjük a délutánt és az estét, hiszen ezeken a napokon a részt vevő intézmények meghosszabbított nyitvatartási időn belül várják a látogatókat. A Fotóutca Fesztivál a Budapesti Tavaszi Fesztivál keretében látható, a részvétel pedig ingyenes. ✎

A MUNKAHELYI TESTBESZÉD TITKAI

DIÓSZEGI DOROTTYA

Mit jelent a Döglött Hal? Hogyan alkalmazzuk a neurolingvisztikai programozást? Miként lehet leszerelni a túlságosan hatalomra törő felettést, tárgyalófelet vagy felrázni egy unatkozó kollégát? Íme néhány a leggyakrabban előforduló munkahelyi gesztusokból és testbeszédtechnikákból.

Tegyük fel, hogy ahhoz, hogy a munkahelyi testbeszédet vizsgálni és gyakorolni kezdessük, először is meg kell szereznünk azt az állást. Egy-egy interjú alkalmával is számos olyan helyzet merülhet fel, amelyben kiemelkedő szerepe van a viselkedésnek, a gesztusoknak. A szakmai önéletrajz mellett a személyes elbeszélgetés járul hozzá leginkább az első benyomás kialakításához.

A különböző felmérések szerint ezen belül is az első tizenöt másodperc a döntő, így kiemelten fontos a megjelenésünk és a testbeszédünk.

Amellett, hogy ilyen alkalmakra megfelelő legyen a külsőnk, fontos elsajátítani a jó kézfogás művészetét is. A parolázás mára a hivatalos és az egészen közvetlen megismerkedéseknek is szinte mindig eleme, személyes érintéssel jár, így mindenképpen kiemelt fontosságú és az első megítélés szerves része. Különböző kézfogási technikákkal jelezhetjük a betölteni kívánt szerepünket az adott helyzetben: sugározhatunk uralkodási vágyat, behódolást vagy együttműködésre, teljes egyenlőségre való hajlandóságot is. Lefelé fordított tenyérrel, a másik felet kezének felfelé fordítására kényszerítésével egyértelműen dominanciát jelzünk, míg fordított esetben a partnerünk érezheti úgy, hogy uralkodhat felettünk. Ez utóbbi nem szükségszerűen rossz dolog, hiszen bizonyos helyzetekben előbb érzjük el a kívánt célt, ha már a találkozás elején azt éreztetjük a társunkkal, hogy ő van irányító pozícióban. Ha partnerünkben azt a benyomást akarjuk kelteni, hogy kellemes, együttműködő légkörben, hierarchikus viszonyok nélküli helyzetben lesz része, függőlegesen tartjuk a tenyerünket, és ugyanolyan erősséggel viszonyozzuk a szorítást, mint amilyennel kaptuk. A férfiak és a nők parolázási szokásai sokban különböznek. Az erős kézfogású nők határozottabbnak tűnnek, azonban nem szabad túlzásba sem esni. Ha a másik fél túl agresszívan lép fel és alárendelt helyzetbe kényszeríti tenyerünket, egy kétkezes technikával és egy kis oldalra fordítással enyhíthetünk a hatalmi törekvésein.

A gyenge parolázás mind a férfiaknál, mind a nőknél kerüendő, az úgynevezett Döglött Hal típusú kézfogás rögtön felfedi az idegességet és bizonytalanságot, főként, ha hideg, nyirkos kézzel párosul, ami nem kis kellemetlenséget okozhat partnerünknek.

Egy állásinterjú, tárgyaláson különösen, azonban egyéb társasági helyzetekben is rendkívül fontos a szemkontaktus tartásának megfelelő aránya. Sok helyen arany szabályként szerepel, hogy folyamatosan nézzünk partnerünk szemébe, hiszen ezzel őszinteséget és figyelmet sugallunk, azonban valójában néha szükséges és jó, ha szünetet tartunk. Első találkozás alkalmával mindkét fél számára fontos, hogy a mélyebb megismerés céljából ne csak egymás arcát és mimikáját figyelhessék, hanem egymás öltözetét, testtartását és gesztusait is. Ezért érdemes rögtön a találkozás és a bemutatkozás után, illetve néhány alkalommal a beszélgetés közben is pár másodpercre megszakítani a szemkontaktust, hogy lehetőség nyíljon a vizsgálódásra.

Ha táskával érkezünk egy találkozóra, figyelni kell annak pozíciójára. A kézfogás könnyebbé tétele érdekében érdemes előre áthelyezni abba a kezünkbe, amelyet nem fogunk használni, és a testünk mellett fogni, hogy ne álljon a két fél útjába, ne sugározzon elzárkózást, védekezést.

A beszélgetés közbeni pótcselekvések (asztalon dobolás, hajcsavargatás, tollal, ékszerrel játszadozás, ruhaigazgatás) mind a bizonytalanság és a feszültség jelei, ezeket érdemes kerülni.

Az öltözködés tekintetében nem szabad túlzásba esni, a nőknek ajánlott a visszafogott stílus és a halvány rúzs viselete, mely nem emeli ki túlságosan a nőiséget, hiszen a túl sok feminin jel könnyen a figyelmet a szakmaiságtól, és elvesz a hitelesség. Férfiak esetében mindenképpen kerüendő a barna öltöny!

A tárgyaló- vagy íróasztalnál elfoglalt hely is sokat elárulhat munkatársainkról. Általában azok mellé ülünk, akikkel együtt kívánunk működni, vagy jó a kapcsol-

latunk, míg az asztalnál elfoglalt szemközti helyek gyakran jelentenek szembenállást, feszültséget is. Azok, akik befolyásosnak akarnak látszani, mindenképpen a főnök közelébe, különösen annak jobb oldalára foglalnak helyet. Egy megbeszélésen teremthetünk laza légkört, ha egymással 45 fokos szögben ülünk, a szemtől szemben elhelyezkedés szinte minden esetben feszültséget okoz. A kifelé forduló, nyitott háromszög lehetőséget teremt egy újabb

Ha munkahelyünkön vagy bármely más helyzetben szeretnénk bekapcsolódni egy beszélgetésbe, mindenképpen figyeljük meg a már társalgók testtartását.

beszélgetőpartner becsatlakozására, míg a szoros egymás felé fordulás azt jelzi, hogy nem kívánunk mást a társaságba.

A feltartás szintén sokat elárulhat a társaink érzéseiről, attitűdjéről. Az oldalra döntött, felemelt fej bizalmat és békét, míg a felfelé nézés ellenségességet vagy megalázkodást jelezhet. Ha partnerünk egy megbeszélés közben hirtelen védekező pozícióra vált (hátrébb csúszik a székén, hátralép, vagy keresztsbe teszi a karját), enyhíthetjük a kényelmetlenségét, ha felé nyújtunk valamit, tollat, képet, szóróanyagot, szemléltetőeszközt. Az NLP, vagyis a neurolingvisztikai programozás hatásos módszer

annak megállapítására, hogy milyen impulzusok hatnak legjobban a partnerünkre. A technika a szemmozgást figyeli, eszerint aki felfelé néz, fogékonyabb a vizuális ingerekre, így szemléltetőeszközökkel még inkább felkelthetjük a figyelmét. Aki jobbra lefelé néz, egy érzékelt tapintásra emlékszik, a kézzelfogható megoldások érdeklik, aki balra lefelé néz, nem biztos, hogy ránk figyel, mert éppen saját gondolataiba merül. Aki horizontálisan oldalra tekintget, a hangalapú ingereket részesíti előnyben. Ha a tárgyalópartnerünk előrehajol, és a székre vagy térdére támaszkodik, akkor érdemes elgondolkodni a megbeszélés rövidre zárásán.

Egy sikeres prezentáció megtartásához elengedhetetlen, hogy érzékeljük a hallgatóság jelzéseit, és megfelelően tudjunk reagálni rájuk. Vegyük figyelembe, hogy az első és a második sorban ülőket érdeklí leginkább a téma, míg a legkevesebb figyelemre a hátsó sorokban és az oldalt elhelyezkedőktől számíthatunk. Azokat, akik az előadás közben felfelé hajtják a fejüket és előrébb hajolnak, már szinte biztos, hogy sikerült megnyernünk. A lehajtott fejtől kollégák bevonására alkalmas lehet egy kérdés vagy feladat, amely néhány másodpercre aktivizálja a közönséget, felkelti a figyelmet. Mindezek a módszerek és jelenségek csupán töredékei Allan és Barbara Pease megfigyeléseinek és tanácsainak, melyekről bővebben a Testbeszéd a munkahelyen című könyvükben olvashattok! 🦋

MUNKA SULI MELLETT: BÉBISZITTER

MENYHÉRT DORKA

A vigjátékokban és számos sorozatban eleve adott, hogy az újságot a környékbeli biciklis fiúk hajtják precízen a lábtörlőre reggelente. Ugyanilyen természetes, hogy az elfoglalt szülők egy közelben lakó lányra bízják a gyermekfelügyeletet – gondoljunk csak az Órült, dilis, szerelemre vagy a Modern családra, ahol Andy ledönti a sztereotípiákat mint férfi bébiszitter. De vajon a bébiszittelés tényleg az ölnkbe pottyán? Ezt a kérdést hivatott körbejárni sorozatunk második része.

Ki alkalmas bébiszitternek?

Természetesen az, aki szereti a gyerekeket, emellett nem árt, ha tud is velük bántani. De ha nincs kisebb testvéred vagy nem gyarapodott a rokonság az utóbbi időben, és ezáltal nincs korábbi tapasztalatod gyerekekkel, az sem kizáró ok.

Aki összeszedett és elég érett ahhoz, hogy felelősséget vállaljon, jó eséllyel indul. Hiszen ebbe a munkába is bele lehet tanulni, nem gond, ha sosem láttál korábban pelenkacserét.

A gyerekvívázáshoz fontos a nyitott személyiség, hiszen minden nap érhetnek meglepetések, váratlan helyzetek.

Milyen út vezet a családhoz?

Körbe lehet nézni az interneten és különböző csoportokban vagy lehet erre specializált honlapokon családot keresni, esetleg hirdetést feladni, de ebben az esetben a kapcsolatok sokkal célravezetőbbek.

El kell hinteni a baráti és családi körben, hogy érdekelne egy bébiszitter

állás, garantált a telefoncsörgés – akár egy barátod testvérenek az ismerősének a főnökétől –, hogy bébiszittert keresnek. Ha tetszenek a munkafeltételek, a találkozók következnek, ahol megismered a családot, és aminek alapján a szülők eldöntik: rád bízzák-e a gyermeküket. Nem hivatalos állásinterjúként kell elképzelni ezt a beszélgetést – persze az ápolat megjelenés, a kedvesség és a határozottság itt sem mellőzhető. Amellett, hogy mesélsz magadról, nagyon fontosak a gyerekekkel való interakciók, ez alapján leszűri a szülő, hogy alkalmas vagy-e.

Mit kell megbeszélni a szülőkkel?

Az anyagiakat már a legelején le kell fixálni. Ezer forintos órabér nem számít rossznak előre megbeszéltek alkalmak esetén, de extra tényezők mellett emelkednie kell. Ilyenek például a háztartási feladatok, ha rendszertelenül hívnak bébiszittert, vagy ha három gyer-

FOTO: AKCION.HU

mekre kell felügyelned. Minden alkalommal érdemes megbeszélni a napirendet, ez magában foglalja azt a kérdést is, hogy melyik szülő jön haza és mikor – ezt fontos tudni az esetleges hisztik csitítása érdekében. Mit ehét a gyerek? Kaphat nassolnivalót? Nézhet tévét? Mennyit? Mi a kedvenc meséje? Ezekre a kérdésekre mind tudnod kell a választ.

Milyen feladatok várnak a munkád során?

A lankadatlan éberség a legfőbb feladat, ezen felül családja válogatja: lehet, hogy csak a lakásban kell játszani a picivel, de az is elképzelhető, hogy te leszel, aki játszótérre viszi vagy hazahozza az oviból. Ha 0-3 évesre vigyázol, tudnod kell pelenkát cserélni, vigasztalni, elaltatni, etetni, folyamatosan minden mozdulatára figyelni, és a legnehezebb: megérténi a gagyogását. Egy három-hat éves gyerekkel újraélheted gyermekkorodat, hiszen rengeteget kell vele játszani. Tudni kell kezelni a hisztit, képesnek kell lenni nemet mondani, és muszáj lekötöni a figyelmét. Hatéves kor felett, ha már iskolás a gyerkőc, a feladatok leckeírással és ellenőrzéssel egészülhetnek ki.

Mikor vállald el?

Ha belefér az idődbe. Ha úgy érzed a fizetésed egyenesen arányos a befektetett munkáddal. Ha jó hangulat uralkodik a családban, kedvesek a szülők, befogadnak és nem idegenként kezelnek. Ha megkedvelted a gyerekeket, és felkészültél arra, hogy tele lesz a telefonod róluk készült fényképekkel. 🐾

CSOKINYULAK URALJÁK AZ ÜNNEPET

SZOBONYA KATALIN

A húsvét eredetileg a keresztény Európa legfontosabb vallási ünnepe, emlékezés Jézus Krisztus feltámadására. Ezt egy negyven napos böjti időszak előzi meg, ebből eredhet a neve is, utalhat a hús étrendből való megvonására. Rengeteg hagyomány épül köré egyházi szinten, de a tavasz jöttét már ósidők óta megünnepelték a különböző nemzetek, hiszen ez az időszak új kezdetet, megújulást jelent, ezáltal keverednek a keresztény és különféle népkultuszokból eredő szokások. Az évek során az ünnepekörhöz különféle szimbólumok ragadtak: a tojás, mely az újjászületés és termékenység jelképe, a bárány pedig a Bibliából származik, Jézus Krisztus egyik jelképe. A barkának gyógyító erőt tulajdonítottak, valamint a nyúl is egyre népszerűbb jelképpé vált, talán manapság a legismertebbé. Hogyan vehették át a nyulak az ünnepet úgy, hogy az ő múltjuk a legrövidebb és legkevésbé magyarázható a hagyományokkal?

Néhány feltevés szerint csupán tévedésből lehetnek rajta a képeslapokon. Német nyelvterületeken ugyanis császármadarat ajándékoztak húsvétkor egymásnak az emberek, ami németül Haseluhhn, röviden Hasel, ami könnyen összetéveszthető a nyúl Hase megnevezésével. Dekorációk, csokoládék, képeslapok millióin vannak ott ezek a kedves kis állatok, sőt a gyerekek tojásvadászatához is „a nyuszi tojja” a meglepetéseket. Mindez miért?

Mert a nyuszi elég aranyos ahhoz, hogy a vállalatok marketingesei felhasználják arra, hogy eladják vele termékeiket, sőt, simán áthidalják azt a problémát is, hogy emlésként amúgy képtelen tojást rakni. Megalkotják például a nyuszcirkét. Ha valakit érdekel, keressen rá, aranyos kis videót fog találni egy műanyag ugráló mutánsról.

Mindez szép és jó, mert a nyulak tényleg cucci állatok, de sajnos annak is a jelképei, hogy a hagyományos ünnepek a fogyasztói társadalmak pénzköltési időszakaivá válnak. Ugyanúgy, mint karácsony előtt, a boltok hónapokkal az ünnepek előtt a vásárlók orra alá tolják a termékeket, erősen célozva arra, hogy azok nélkülözhetetlenek a boldogsághoz. A baj pedig az, hogy a fogyasztók nagy százaléka ezt hajlamos elhinni. Nem jó beismerni, de rendkívül befolyásolhatóak vagyunk, ezt a marketingesek ki is használják. Tudják, hogy ha a megfelelő módon érnek el minket, le fogjuk emelni a polcra a csokinyulat, amit amúgy nem szerettünk volna megvenni, de az ünnep alkalmából mégis megteszük.

Máris beléptünk az ördögi körbe, a varázs elveszett. Sok kutatás bizonyítja: a fogyasztói magatartás nem tesz jót nekünk. Nemcsak a hagyományokra, ünnepekre kell gondolni, hanem mindennapi kapcsolatainkra is. Minél többet koncentrálnak arra, hogy mit szeretnének még megszerezni, annál kevesebb figyelmet fordítunk a körülöttünk lévő világra. Egy csokinyúlban ne keressük a boldogságot, mert az nem fogja nekünk megtolni. Helyette inkább éljük át az ünnepeket és a mindennapokat a maguk szépségében, szereteteinkre fókuszálva.

CAMPUS MUNDIVAL MADRIDBAN

CSEJTEI DÓRA

Nemzetközi tanulmányok mesterszakos hallgatóként tavaly áprilisban lehetőségem adódott a Campus Mundi ösztöndíj szakmai gyakorlat pályázatára jelentkezni. Régóta szerettem volna külföldi munkatapasztalatot szerezni, de négyhavonta nekem is vizsgáznom kell a Corvinuson, ezért egy átlagos, féléves gyakorlat idejére nem tudtam elhagyni Budapestet.

Nagy szerencsém volt, hogy egy utazási iroda vállalt két hónapos időtartamra, és a tanulmányaimnak megfelelő feladatokat tudta biztosítani. Elsőként egy Erasmus-ösztöndíjat nyertem el, majd a Tempus Közalapítvány értesített, hogy pályázatukra is sikeresen jelentkeztem. Végül a magasabb összeget biztosító, közalapítványos Campus mundi ösztöndíjat választottam, így kerültem Spanyolország mértani középpontjába, Madridba.

Itteni tartózkodásom az idővel való versenyfutás jegyében telik el, május elejéig szeretnék mindent látni, hallani, megtanulni és megtapasztalni, amit csak lehet. Az ösztöndíj havi száz euró pluszt jelent az Erasmushoz képest, ami a spanyol fővárosban igazán jól jön. Ugyanakkor Madridban egy kis nyelvtudással, találmányossággal és internethaszná-

lattal könnyen meg lehet találni az olcsó, de tartalmas élet mikéntjét. Ehhez nagyban hozzájárul a városi tömegközlekedési vállalat környezettudatosági programja, amely minden huszonhat év alattinak havi húsz euróért biztosít az egész tartományba, sőt még a szomszédos Kasztília-La-Mancha egy részébe is érvényes bérletet.

A március elején hirtelen beköszönött nyári meleget úgy próbáltam kihasználni, hogy a környező városokba és falvakba látogattam el. A hónap végére viszont, itt egészen szokatlan módon, havas és alig tízfokos időjárásban volt részünk, így ezekben a hetekben a MadridFree nevű közösségi oldal programkínálatából válogattam: filmvetítések, színház, kiállítások, workshopok, az ingyen szórakozni vágyó a bőséggel zavarában találja magát.

Aki reneszánsz épületek, szűk kisutcák és ókori műemlékek tömkelegére vágyik, annak azt javaslom, keresgéljen tovább az akciós repjegyek között. Alapvetően viszont senkit sem szeretnék lebeszélni erről a talán történelmi szempontból kevésbé látványos, de annál érdekesebb, pezsgő, parkokkal, múzeumokkal, kulturális programokkal és barátságos, sokszínű emberekkel teli városról. Bár sikerült a központhoz közeli és viszonylag olcsó helyet találnom, Madrida mégis akkora, hogy a tömegközlekedést napi szinten

használok. Megkönnyíti a dolgomat, hogy a tizenöt metróvonalon óraműpontossággal közlekednek a szerelvények. Nehéz lenne május elején végleg búcsút mondani ennek a városnak, a kedves és segítőkész embereknek, a szinte reggelig hangos utcáknak, és a kis lakásnak, ahol végtelenül jó fej emberekkel, illetve két kutyával és egy macskával lakom együtt. A dél-európai gazdasági helyzetet ismerve kissé elvetemültnek tűnhet az ötlet, melyen jelenleg is dolgozom: a júniusi vizsgák után szeretnék hosszabb időre visszatérni.

ELNÖK LEHET A NŐ, AKI KIZÁRTA APJÁT A SAJÁT PÁRTJÁBÓL

KASZÁS ALBERT

Az utóbbi években Európa-szerte megemelkedett azon szélsőjobboldali pártok támogatottsága, amelyek a népszuverenitás védelmében az EU és a bevándorlás ellen emelték fel hangjukat. Franciaországban ez a párt a Nemzeti Front, melynek élén egy nő áll, aki közel van ahhoz, hogy a franciák következő elnöke legyen.

Marine Le Pen ügyvédként végzett, mégis szinte születésétől kezdve borítékolható volt számára a politikai pálya, ugyanis apja az a Jean-Marie Le Pen, aki 1972-ben megalapította az erősen szélsőjobboldali francia pártot, a Front Nationalt. Marine már tanulmányai alatt is aktív részese volt a közéletnek, ugyanis elnökségi tagja volt a Párizsi Diákok Nemzeti Körének, a Front National ifjúsági tagozatának. Talán az itt szerzett tapasztalata volt az, amiért a három gyermeke közül apja mindig is őt tartotta méltó utódjának a pártja élén. Az évek alatt egyre gyorsabban lépkedett fel a ranglétrán, 2004-ben képviselőként bekerült az Európai Parlamentbe, és a párton belül is nőtt a befolyása. Marine Le Pen karrierjének egyik legnagyobb fordulópontja a 2007-es bordeaux-i Nemzeti Front-kongresszus volt, ahol a párttagok 76%-a gondolta úgy, hogy alkalmas a pártelnöki pozícióra, ám apja inkább saját helyettesének nevezte ki, és döntési jogkörrel ruházta fel. Még ugyanebben az évben ő lett apja elnökválasztási kampányának

stratégiai igazgatója – amiről ma már tudjuk, hogy a Nemzeti Front „enyhülésének” egyik első mozzanata volt. Jean-Marie Le Pen erősen szélsőjobboldali, nacionalista és bevándorlásellenes volt, aki olyan dolgokat is kétségbe vont, mint a holokauszt. Lánya a 2007-es kampány során felismerte, hogy ilyen nézetekkel nem lehet választásokot nyerni, ezért folyamatosan győzködte apját, hogy enyhítsék a párt programját. Sokan ezen időszakra teszik a két fél kapcsolatának megromlását, ugyanis a pártelnöknek vélhetően nem tetszett, hogy lánya gondolkodása eltér az övétől. Jean-Marie végül elvesztette a választásokat, ráadásul 2011-ben lánya nyerte meg a pártelnöki pozícióról tartott szavazást. Marine Le Pen ezután már senkitől sem zavartatva állhatott neki pártja programjának átszervezéshez: az ultranacionalizmust felváltotta a nacionalizmus, ami érezhetően több szimpatizánst vonzott. A 2012-es elnökválasztási kam-

pányban olyan ígéreteket tett, mint a tömeges bevándorlás megállítása, a közbiztonság növelése, valamint függetleníteni akarta Franciaországot a nemzetközi pénzügyi piacoktól, és újra akarta tárgyalni az EU-s szerződéseket. Programja sikeresnek bizonyult, ugyanis az első fordulónál 6,5 millió szavazatot szerzett – többet, mint apja bármikor –, ám ez csak a harmadik legtöbb volt Hollande és Sarkozy mögött, így a második körben már nem volt kérdés, hogy a választást elbukja. 2012 után folyamatosan azon dolgozott, hogy még „szalonképeesebb” tegye a Front Nationalt. Apja eközben a médián keresztül bírálta döntéseit, amit Marine egy idő után megelégtelt, és nemes egyszerűséggel kizárta apját a pártból. A pártelnöknő ugyan enyhítette a Nemzeti Front szélsőjobboldali beállítottságát, de a nacionalista és az euroszeptikus irányvonal még

mindig jelen van annak programjában, sőt, az utóbbi egy-két évben az Európában történt események hatására egy elég erős tervvel indult harcba az április 23-án tartandó választásokon. Két fő törekvése a bevándorlás elleni zéró tolerancia és az EU-ból való kilépés. Álláspontja szerint az ország bevándorláspolitikáját újra kell gondolni, az iszlám szokásokat a határokon belül vissza kell fogni, például betiltaná a burka viselését.

Nyerhet-e egy ilyen programmal Marine Le Pen? Mára már világos, hogy közte és a centralista Emmanuel Macron között dől el, hogy ki lesz a következő francia államfő. A március 20-i első elnökjelölti tévés vitát ugyan Macron nyerte, de még így is csak pár százalékponttal tudott elmozdulni Le Pen-től, a verseny tehát szoros. Európa izgulhat, mivel egy esetleges Front National-győzelemmel könnyen megbomolhat az EU egysége.

A GAZDAGOK VÁNDORLÁSA

ALMÁSI FANNI

Otthagyni a jelenlegi életet egy jobb reményében, és teljes egészében megváltoztatni a környezetünket – egyre többek ambíciója. A réteg, amely ezt leginkább megengedheti magának, a tehetősebb embereké, a New World Wealth felmérései pedig azt mutatják, hogy a gazdagok kivonulásának növekvő tendenciája a tavalyi év folyamán minden eddiginél nagyobb méreteket öltött.

A globális vagyon eloszlásával foglalkozó piackutató cég szerint 2015 és 2016 között huszonnyolc százalékkal nőtt azon milliommások száma, akik környezeti, egészségügyi vagy egyéb olyan okból hagyták el országukat, amely egy jobb életstílust, oktatást vagy pénzügyi stabilitást biztosít számukra. A New World Wealth kutatásainak vezetője, Andrew Amoils elképzelései alapján a következő két-három év alatt az egymillió dollárt meghaladó magánvagyonnal rendelkező migránsok száma az évi százezret is elérheti. Azok az országok, amelyek leginkább

veszítettek tehetősebb rétegükből, mintegy 82 000 lakossal lettek szegényebbek. A lista élén már második éve Franciaország áll, ahol a terrortámadások a migráció és az unióellenes szélsőjobb meg erősödéséhez, a muszlim népesség elleni atrocitásokhoz és a vallási konfliktusok kiéleződéséhez vezettek. Az országban emellett növekvő ellenségeséggel találkozhatnak a vagyonosabbak, 2012-ben Hollande elnök kampányában kivételesen magas adókkal terhelte volna a leggazdagabb réteget. A sorban Kína következik, majd Brazília, ahol a

távozók száma egy év alatt megháromszorozódott az erős gazdasági hanyatlás következtében. A leggyorsabban mégis Törökországból távoznak a milliommások: 2016-ban az előző évről képest ötszáz százalékkal többen döntöttek úgy, hogy máshol telepednek le. Ez nem meglepő, országuk a sikertelen puccskíséreltet követően a diktatúra felé tart, politikailag instabil.

Hol jobb az élet annak, akinek kevésbé számít a pénz? A legnépszerűbb célpont Ausztrália tizenegyezer érkezővel és az Amerikai Egyesült Államok, ahová tízezeren tartottak az említett rétegből az elmúlt évben. Kanada, az Egyesült Arab Emírségek, továbbá Új-Zéland is kedvelt, utóbbinál például megduplázódott a vagyonos migránsok száma a tavalyi előtti évről.

A gazdagabb országokban természetesen több a jómódú ember, aki el tud vándorolni. Ugyan még nem okoz jelentősebb bevételkiesést vagy krízist egy ekkora mozgás, az azért mégis jelzésértékű,

hogy az ott élők mégsem akarnak maradni.

Egy nemrég végzett felmérés például azt mutatja, hogy még a Brexit hatására sem született hasonló távozási szándék a britekben. Ezért is vet negatív fényt egy ilyen tendencia egy ország politikai és gazdasági helyzetének megítélésére. Miután az a réteg, amely még könnyen elmehet, rájön, hogy nincs abban a helyzetben, hogy egy konkrét országhoz lenne kötve, hiszen elért sikereiben vagy teljesítményében ez semmilyen módon nem játszik szerepet, elkezdődhet a tömeges vándorlás az őket képességgel befogadó országokba, és létrejön az ország nélküli gazdagok új rétege.

NAPELEM – A MEGÚJULÓ ENERGIÁ HASZNOSÍTÁSA

SZOBONYA KATALIN

Minél többen jönnek rá arra, hogy a globális felmelegedés valós probléma és Földünk egészsége forog kockán, annál többen hajlandók környezettudatosabb megoldások felé fordulni minden olyan téren, ahol ez lehetséges. Ugy látszik, a környezetvédelem divattossá is kezd válni: magánemberek és cégek is egyre nagyobb figyelmet fordítanak rá.

Nem csoda, hogy napelemekből is többet figyelhetünk meg: háztetőn, utcai lámpákon, de találkozhatunk egy egész falu energiaforgasztásának teljes vagy részleges kiszolgálására létrehozott napelemfarmokkal is. A telepeket nagy megelégedéssel használják, ami nem meglepő, ugyanis ha összehasonlítjuk a szerkezetek előnyeit, illetve hátrányait, többet sikerül a pozitívumok oldalára felsorolni. A legnagyobb előnye, hogy megújuló energiaforrás, így mindaddig, amíg a Nap sugarai eljutnak a Földre, nem fogyunk ki belőle, korlátlanul a rendelkezésünkre áll, a panelek által megtermelt energia pedig tárolható is. Ráadásul a bolygó egész felszínén megtalálható, így mindenki számára elérhető, emiatt valószínűleg nem fog kitörni válság vagy háború. Bár a nap sugarai nem egyformán érnek minden tájat, fokozható a napelemek teljesítménye, valamint kialakítható úgy,

hogy a környezeti adottságokat figyelembe véve is hatékonyan működhessenek. Hangsúlyos érv még a szerkezetek mellett, hogy működésük nem hat szennyezően a környezetre. Nem bocsátanak ki káros anyagokat, amik megterhelően hatnának a Földre.

A tévhitekkel ellentétben egy panel felszerelése során sem kell a tetőt megerősíteni, mivel a rendszer nem jelent annyi plusz súlyt a házon. Kevesebb terhelést jelent, mint ha három-négy munkás dolgozna a ház tetején. Ráadásul a napelemek nem csak tetőre szerelhetők – megfelelő szögű beállításban akár az udvarra is elhelyezhetők.

A szerkezetek ára jelenthet előnyt, illetve hátrányt is, a helyhiány mellett ez tántorítja el a legtöbb embert a beruházástól. A napelem mindenféle tartozékával egy száz négyzetméteres lakás esetében nagyjából másfél millió forintos

kiadást jelent, emellett pedig körülbelül 140-150 ezer forintos évi megtakarítást biztosít. Ezekkel az árarányokkal számítva egy ilyen telep beruházása nagyjából tíz-tizenegy év alatt térül meg, onnantól fogva azonban mindenképpen nyereségesnek tekinthető. A mostani technológiai fejlettség mellett egy ilyen panel élettartama harminc év körül mozog, így ha azt vesszük, hogy húsz évig csak megtakarítunk a napelemben, az számszerűsítve 2,5-3 millió forint körüli összeget jelent, ráadásul a karbantartási költsége is alacsony.

És hogy mi lesz a napelemekkel, ha lejár az élettartamuk? Különösen veszélyes anyagokat nem tartalmaznak, legnagyobb arányban üveget, alumíniumot, műanyagot, melyek könnyen újrahasznosíthatók, valamint még szilíciumot, rezet, melyeket speciálisan újra fel lehet dolgozni, és ön is

elenyésző mennyiségben található csak meg bennük. A legnagyobb lépés az lenne a napelem gyártó és forgalmazó cégektől, ha ezeket a folyamatokat el tudnák végezni, hogy a termékek használata még kisebb mértékben járuljon hozzá a környezetszennyezéshez.

Összességében elmondható, hogy a napelemek használata, mint alternatív energiatermelési lehetőség, az összes negatívumát figyelembe véve is megtérülő beruházás. Csökkenti a tulajdonosok ökológiai lábnyomát, és hosszú távon a pénztárcájuk mellett bolygónk is meghálálhatja ezt a lépést. Fontos azonban, hogy az üzenet mindenkihez eljusson: ez az egy Földünk van, vigyáznunk kell rá. Erre pedig napelem nélkül is képesek vagyunk. Elég, ha odafigyelünk néhány apróságra, mint a fölöslegesen égő lámpa lekapcsolása, a személtelés, vagy a csap elzárása fogmosás közben.

SZEMÉTSZIGET AZ ÓCEÁNON

ALMÁSI FANNI

Hova vinnéd a szemetet, ha egy olyan szigetcsoporton élnél, melynek minden tagja legfeljebb tizenhárom négyzetméteres? És hová vinnéd akkor, ha ez a csoport a világ egyik legkedveltebb turistacélpontja lenne? A helyzet nem kitalált, a Maldív-szigetek lakói évtizedekkel ezelőtt már szembesültek ezzel a problémával. Megoldásként kijelölték egy egész szigetet személtérakónak.

Thilafushi eredetileg nem is sziget volt, hanem egy gyéren lakott lagúna a szigetcsoport fővárosától mintegy negyedórára. Nem látogatta annyi turista, mint a főbb helyszíneket, de erre is jellemző volt a többi város ismertetőjegye, a fehér homokos part és az egzotikus környezet. A Maldív-szigetekre rengetegen utaznak, GDP-jének harmadát az idegenforgalom teszi ki. A főleg gazdagabb vendégekből álló réteg, a fogyasztói társadalom klímre fejenként napi három és fél kilogramm szemetet termel, kétszer annyit, mint egy helyi lakos a szigetcsoport egy népszerűbb pontján, és ötszörösét annak, amennyit valaki a kisebb népsűrűségűeken. Így nem telt sok időbe, hogy a kis területű szárazföldeken kezelhetetlenül váljon a felgyülemlett hulladék. A szemétsziget ötlete 1991-ben

merült fel, 1992 januárjában pedig el is indult az első, hulladékkal töltött hajó Thilafushira. Húsz éven keresztül mindennap 33 000 tonna hulladék érkezett az egykori lagúnába, napi egy négyzetméterrel növelve annak területét. Ezeket többnyire Bangladesből érkező vendégmunkások kezelték, eleinte egyszerűen a földbe temetve, majd később szekcionálva. Mivel az ottani befogadóképesség is véges, egy idő után a szemetet egyszerűen elgették. A Maldív-szigeten a hulladék kezelése rengeteg környezeti problémát vetett fel. Egyrészt a műanyag égetése olyan toxikus füstöt szabadított fel, ami nem csak az emberi egészségre veszélyes rendkívüli módon, hanem az atmoszférába jutva jelentősen

hozzájárult a légszennyezéshez is. Az ott dolgozók ráadásul mindenféle védőöltözet nélkül végezték munkájukat, így a káros hatásoktól semmi sem óvta meg őket. De nemcsak műanyag került a tüzre, hanem a személtérben rejlő azbeszt, használt akkumulátorok és egyéb veszélyes hulladék is, a szigetet nem véletlenül kezdték el mérgező bombának hívni. Mint a Maldív-szigetek többi tagja, Thilafushi sem emelkedik ki túlzottan az óceánból, tengerszint feletti magassága csupán két méter, így félő volt, hogy az odáig hajóztatott hulladék előbb-utóbb a vízben végzi.

Mivel lehetett volna mérsékelni a környezet ilyen fokú károsítását? A szemét szétválogatásán és újrahasznosításán kívül kevésbé ártalmas, praktikusabb módszerek is léteznek, ilyen a magas hőmérsékleten hamvasztó technológia is. A megelőzésre is fektethettek volna több hangsúlyt a természetvédelemre való neveléssel vagy figyelemfelhívó

anyagokkal. A kormány végül 2011-ben megtiltotta az eddigi gyakorlat folytatását a hajókat inkább Indiába irányítva, miután idő hiányában a szállítmányok már Thilafushit sem érték el, hanem annak partjainál zúdultak bele az óceánba a türelmetlen szállítók keze nyomán. Az intézkedések ellenére továbbra is halmokban áll a szemét a Maldív-szigetek legszerencsétlenebbikén. Bár nem az egész területet borítja be, a fennmaradó részen építési vállalatok, gyárak és veszélyes anyagokkal foglalkozó cégek dolgoznak, 2015-től pedig a fő kereskedelmi kikötő is itt működik, leváltva ezzel a fővárost, mégis aggasztó, mekkora természeti károkat okozhat a hulladék helytelen kezelése.

KÖZGÁZ SZIMFÓNIA PARTITÚRA

BUDAPESTI
CORVINUS
EGYETEM

A KÖZGÁZ SZIMFÓNIA

A tavaszi félévben szervezetfejlesztési-közösségépítési projekt indul az Egyetemen. Célunk az Egyetemen meglévő legjobb gyakorlatok megtalálása és ezek továbbfejlesztése, az egyetemi polgárok közösségében rejlő kreatív energiák felszabadítása, egymást jobban ismerő és egymással a jelenleginél több értéktelítő együttműködésre kész egyetemi közösség erősítése.

A projektet **Közgáz Szimfóniának** neveztük el.

A program során a változást és fejlődést a belső legjobb gyakorlatok összegyűjtésével beindító Appreciative Inquiry (AI) módszert alkalmazzuk. A folyamat gerincét az Egyetem erősségeit és legjobb tapasztalatait feltáró interjúk alkotják, amelyeket az erre jelentkező kollégák készítenek majd el a többi munkatárssal. Az interjúk eredményeiből közösen dolgozzuk ki, hogyan válhatnak a kiemelkedő példákból mindennapi gyakorlatok.

A projekt lehetőséget kínál az Egyetem megújulásához való hozzájárulásra, s egyúttal egy innovatív és izgalmas folyamatban való részvételre.

A csatlakozás természetesen önkéntes. A Közgáz Szimfóniában való aktív részvételre várunk szeretettel minden egyetemi kollégát!

THE BIGGEST EUROPEAN FESTIVAL ON THE FUTURE
1-3 JUNE 2017 - BUDAPEST, HUNGARY

BRAINBAR BUDAPEST DEBATING FUTURES

Toomas Hendrik ILVES

FORMER PRESIDENT OF ESTONIA

Rocio FONSECA

EXECUTIVE DIRECTOR OF START-UP CHILE

George FRIEDMAN

FOUNDER OF GEOPOLITICAL FUTURES

Simone GIERTZ

QUEEN OF SHITTY ROBOTS

Albert-Laszlo BARABASI

ROCKSTAR OF NETWORK SCIENCE

Lucy MCRAE

SCI-FI ARTIST & BODY ARCHITECT

Peter SUNDE

CO-FOUNDER OF PIRATE BAY

Akos TAKACS

HEAD OF MARKETING AT RED BULL HUNGARY

Mona CHALABI

DATA EDITOR OF THE GUARDIAN

Ari POPPER

FOUNDER AND CEO OF SCIFUTURES

Peter ARVAI

CEO AND CO-FOUNDER OF PREZI

Greg CORRADO

PRINCIPAL SCIENTIST OF GOOGLE

Megan MILLER

CO-FOUNDER OF BITTY FOODS

Tomotaka TAKAHASHI

FOUNDER OF ROBO-GARAGE

On the SPOT

AWARD-WINNING DOCUMENTARISTS

BRAINBAR.COM